

Høringsnotat

gjennomføring av:

forordning (EF) nr. 924/2009 om betalinger på tvers av landegrensene i
Felleskapet og oppheving av forordning (EF) nr. 2560/2001

og

forordning (EF) 260/2012 om tekniske og forretningsmessige krav til
kreditoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av
forordning (EF) nr. 924/2009

1. Innledning

I møte 3. mai 2013 vedtok EØS-komiteen i beslutning 86/2013 å innlemme forordning 924/2009 av 16. september 2009 om betalinger på tvers av landegrensene i felleskapet og om opphevelse av forordning 2560/2001, samt forordning 260/2012 av 14. mars 2012 om tekniske og forretningsmessige krav til kreditoverføringer og direkte debiteringer euro, og om endringer av forordning nr. 924/2009 i norsk rett, men med forbehold om Stortingets samtykke.

2. Nærmere om forordningene

Forordningen 924/2009 utvider kravet om like gebyrer for grensekryssende euro betalinger og nasjonale (innenlandske) euro betalinger til også å gjelde direkte debiteringer. Dette kommer i tillegg til tilsvarende krav for kredittransaksjoner, elektroniske betalinger og minibankuttak. I tillegg styrkes tilsynsmyndighetenes rolle. Det skal etableres et system for utenrettslig klageordning for slike transaksjoner. Hensikten med endringene har vært å legge til rette for innføringen av SEPA (Single Euro Payments Area). Forordning 924/2009 erstatter EØS regler som svarer til forordning 2560/2001, som er gjennomført ved inkorporasjon i finansavtaleloven § 9 tredje ledd.

Forordning 260/2012 gjelder tekniske krav til betalingstjenestene direkte debitering og kreditoverføring i euro. Andre betalingstjenester, herunder korttransaksjoner og overføringer i andre valutaer enn euro, omfattes ikke av forordningens virkeområde. Forordningen fastsetter videre sluttdato for når overgangen til SEPA skal være gjennomført for henholdsvis kreditoverføringer og direkte debiteringer. Forordningen inneholder også et forbud mot multilaterale formidlingsgebyr for direkte debiteringer i euro, samt et forbud mot å opprettholde nasjonale forpliktelser for betalingstjenestetilbyderne til å utarbeide rapporter til bruk i oppgjørsbaserte betalingsbalansestatistikker.

Med hensyn til det nærmere innhold i forordningene vises det til vedlagte uoffisielle oversettelser forordning 924/2009 ([vedlegg 1](#)) og forordning 260/2012 ([vedlegg 2](#)).

3. Gjeldende rett

Forordning 2560/2001 som forordningene 924/2009 og 260/2012 erstatter og utvider, er inkorporert i finansavtaleloven § 9 (3). Det er i samme bestemmelse tatt inn en forskriftshjemmel for å utvide anvendelsesområdet til andre valutaer enn euro.

Ved inkorporeringen av forordning 2560/2001 valgte Norge å ikke gi forordningen anvendelse på norske kroner da dette rent faktisk ville resultere i kryssubsidiering av grensekryssende transaksjoner i norske kroner, samt at norske kroner ikke inngår i den infrastruktur som bygges opp gjennom SEPA-prosjektet.

4. Forslag til gjennomføring

Det foreslås at forordning 924/2009 og 260/2012 gjennomføres ved inkorporasjon i finansavtaleloven § 9, og at någjeldende § 9 (3) oppheves.

Forordningen 924/2009 artikkel 14 åpner for et nasjonalt valg med hensyn til om forordningen skal gis anvendelse på norske kroner. Finanstilsynet vurderte spørsmålet om forordning 924/2009 burde få anvendelse på norske kroner i 2010. I brev fra Finanstilsynet til Finansdepartementet datert 21. juni 2010, og etter å ha innhentet synspunkter fra Norges Bank og FNO, ble det vist til at vurderingene som ble gjort i 2003 i forbindelse med inkorporasjonen av forordning 2560/2001 fortsatt var relevante. Det ble konkludert med at det ikke er å anbefale at Norge benytter seg av muligheten

forordning 924/2009 gir til å innlemme norske kroner i reguleringen. Finanstilsynet kan ikke se at det foreligger forhold som tilsier en ny vurdering av spørsmålet.

Forordning 924/2009 artikkel 9 og forordning 260/2012 artikkel 10 bygger på at det skal utpekes en myndighet som skal ha ansvar for å sikre overholdelse av forordningene. Basert på den avtalte arbeidsdelingen mellom Norges Bank og Finanstilsynet av 20. desember 2011, foreslås det at ansvaret legges til Finanstilsynet.

Det fremkommer videre i Forordning 924/2009 artikkel 10 at det skal innføres fremgangsmåter som gjør det mulig for betalingstjenestebrukere å inngi klage. Det legges til grunn at bestemmelsen ikke fordrer tilpasninger i finanstilsynsloven eller forvaltningsloven. Finanstilsynet mottar regelmessig klager på foretak under tilsyn. Denne informasjonen benyttes i den tilsynsmessige oppfølgingen av foretakene. Det legges til grunn at denne praksisen tilfredsstiller forordningens krav.

Vedkommende myndighet skal etter forordning 926/2009 artikkel 13 og forordning 260/2012 artikkel 11 ha adekvate sanksjoner for overtredelser. Det legges til grunn at finanstilsynsloven gir tilstrekkelige hjemler for adekvate sanksjoner.

Forordning 924/2009 artikkel 11 krever videre at det foreligger egnede og effektive fremgangsmåter for utenrettslig klage og tvistebehandling i forholdet mellom betalingstjenestebruker og betalingstjenesteyter. Det anses naturlig at denne rolle best kan ivaretas gjennom en utvidelse av Finansklagenemndas virkeområde, dog slik at den utenrettslige klage og tvistebehandlingen begrenses til forbrukere og eventuelt svært små bedrifter, jfr. forordning 924/2009 artikkel 11 nr. 3 og forordning 260/2012 artikkel 12 nr. 3. Det foreslås gitt en forskriftshjemmel i finansavtaleloven § 9 vedrørende den nærmere regulering av den utenrettslige klage og tvistebehandlingen.

Etter forordning 924/2009 artikkel 5 nr. 1, og som endret i forordning 260/2012 artikkel 17 (4), skal medlemsstatene med virkning fra 1. februar 2016 oppheve betalingstjenesteyters nasjonale forpliktelser til å utarbeide rapporter til bruk i oppgjørsbaserte betalingsbalansestatistikker. Det ble i forbindelse med forarbeidene til valutaregisterloven gitt uttrykk for at hensikten med rapporteringsplikten etter valutaregisterloven er å sikre kontroll med valutatransaksjoner og pengeoverføringer ut og inn av landet for å hindre og avdekke kriminalitet og skatte og avgiftsunndragelser. Det legges til grunn at valutaregisterlovens formål innebærer at rapporteringen etter denne lov faller utenfor forbudet i forordning 924/2009 artikkel 5 nr. 1 og som endret i forordning 260/2012 artikkel 16.

Det legges for øvrig til grunn i forhold til forordning 2060/2012 artikkel 16 at det ikke er nødvendig med særlige overgangsregler.

5. Forslag til lovtekst

Det foreslås at någjeldende bestemmelse i finansavtaleloven § 9 (3) oppheves og erstattes med

"EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (forordning (EF) nr. 924/2009) om betalinger på tvers av landegrensene i Fellesskapet og oppheving av forordning (EF) nr. 2560/2001 og EØS-avtalenes vedlegg XII nr.3a (forordning (EF) 260/2012) om tekniske og forretningsmessige krav til kreditoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av forordning (EF) nr. 924/2009, gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Departementet kan gi forskrift om at disse reglene også gjelder for annen valuta, samt nærmere regler om forordningens krav til utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning.

6. Virkninger

Grunnet at forordningene i det vesentlige knytter seg til grensekryssende transaksjoner i euro, antas virkningene å bli relativt begrenset for de norske betalingstjenesteyterne / det norske markedet. Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at forordning 260/2012 også har visse implikasjoner for grensesnittet mellom betalingstjenesteyter og betalingstjenesteyters kunde knyttet til innlevering av betalingsoppdrag.

REGULATION (EC) No 924/2009 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE
COUNCIL of 16 September 2009 on cross-border payments in the Community and repealing
Regulation (EC) No 2560/2001

UNOFFISIELL OVERSETTELSE

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 924/2009

av 16. september 2009

om betalinger på tvers av landegrensene i Fellesskapet og oppheving av forordning (EF) nr. 2560/2001

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) For at det indre marked skal virke på en tilfredsstillende måte og for å lette handelen på tvers av landegrensene i Fellesskapet er det avgjørende at gebyrene for betalinger på tvers av landegrensene i euro er de samme som for tilsvarende betalinger innenfor en medlemsstat. Dette prinsippet om gebyrlighet er fastsatt ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2560/2001 av 19. desember 2001 om betalinger i euro på tvers av landegrensene⁽⁴⁾, som omfatter betalinger på tvers av landegrensene i euro og svenske kroner på inntil 50 000 euro eller tilsvarende.
- 2) I Kommisjonens rapport av 11. februar 2008 om anvendelsen av forordning (EF) nr. 2560/2001 om betalinger på tvers av landegrensene i euro ble det bekreftet at anvendelsen av forordningen har brakt gebyrene for betalingstransaksjoner på tvers av landegrensene i euro ned til samme nivå som nasjonale gebyrer, og at forordningen har stimulert den europeiske betalingsbransjen til å treffe de nødvendige tiltak for å bygge opp en betalingsinfrastruktur som omfatter hele Fellesskapet.
- 3) I Kommisjonens rapport ble det sett nærmere på de praktiske problemene som har oppstått i forbindelse med gjennomføringen av forordning (EF) nr. 2560/2001. Som konklusjon ble det foreslått en rekke endringer av forordningen for å løse de problemene som ble påvist under vurderingen. Problemene dreier seg om forstyrrelser av det indre marked for betalinger på grunn av ulikheter når det gjelder plikten til statistikkrapportering, håndhevingen av forordning (EF) nr. 2560/2001 i fravær av utpekte nasjonale vedkommende myndigheter, mangel på organer for utenrettslig løsning av tvister i forbindelse med forordningen, og det faktum at forordningen ikke omfatter direkte debiteringer.
- 4) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked⁽⁵⁾ utgjør et moderne rettslig grunnlag for opprettelse av et indre marked for betalinger på fellesskapsplan. For å sikre rettslig sammenheng mellom de to rettsaktene er det hensiktsmessig å endre de relevante bestemmelsene i forordning (EF) nr. 2560/2001, særlig definisjonene.

⁽¹⁾ Uttalelse avgitt 24. mars 2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT C 21 av 28.1.2009, s. 1.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 24. april 2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 27. juli 2009.

⁽⁴⁾ EFT L 344 av 28.12.2001, s. 13.

⁽⁵⁾ EUT L 319 av 5.12.2007, s. 1.

- 5) Forordning (EF) nr. 2560/2001 omfatter pengeoverføringer på tvers av landegrensene og elektroniske betalingstransaksjoner på tvers av landegrensene. I samsvar med målet med direktiv 2007/64/EF, som er å muliggjøre direkte debiteringer på tvers av landegrensene, bør virkeområdet for forordning (EF) nr. 2560/2001 utvides. Det er fortsatt ikke tilrådelig å anvende prinsippet om gebyrlighet på betalingsinstrumenter som hovedsakelig eller utelukkende er papirbasert, for eksempel sjekker, ettersom de som følge av sin natur ikke kan behandles like effektivt som elektroniske betalinger.
- 6) Prinsippet om gebyrlighet bør anvendes på betalinger som er initiert eller avsluttet på papir eller i kontanter, og som er blitt behandlet elektronisk i betalingskjeden, unntatt sjekker, og på alle gebyrer som direkte eller indirekte er knyttet til en betalingstransaksjon, herunder gebyrer knyttet til en avtale, unntatt gebyrer for valutaomregning. Indirekte gebyrer omfatter gebyrer for å opprette en fast betalingsordre eller gebyrer for bruk av et betalingskort eller debet- eller kredittkort, som bør være de samme for nasjonale betalingstransaksjoner og betalingstransaksjoner på tvers av landegrensene innenfor Fellesskapet.
- 7) For å hindre at betalingsmarkedene splittes opp bør prinsippet om gebyrlighet anvendes. For dette formål bør det for hver kategori av betalingstransaksjon på tvers av landegrensene identifiseres en nasjonal betaling som har de samme eller svært like egenskaper. Det bør være mulig å bruke bl.a. følgende kriterier for å identifisere en nasjonal betaling som tilsvarer en betaling på tvers av landegrensene: hvilken kanal som er brukt for å initiere, utføre og avslutte betalingen, graden av automatisering, eventuelle betalingsgarantier, kundens status og forhold til betalingstjenesteyteren, eller det benyttede betalingsinstrumentet, som definert i artikkel 4 nr. 23 i direktiv 2007/64/EF. Disse kriteriene bør ikke anses som uttømmende.
- 8) Vedkommende myndigheter bør fastsette retningslinjer for identifikasjon av tilsvarende betalinger når de finner det nødvendig. Kommisjonen, eventuelt med bistand fra Betalingskomiteen, bør gi egnet veiledning og bistå vedkommende myndigheter.
- 9) Det er viktig å gjøre det lettere for betalingstjenesteytere å utføre betalinger på tvers av landegrensene. I den forbindelse bør standardisering fremmes, særlig når det gjelder bruk av internasjonalt bankkontonummer (IBAN) og bankidentifikasjonskode (BIC). Betalingstjenesteytere bør derfor opplyse betalingstjenestebrukerne om den aktuelle kontoens IBAN og BIC.
- 10) Ulikheter når det gjelder plikten til rapportering av betalingsbalansestatistikk, som utelukkende gjelder for betalingstransaksjoner på tvers av landegrensene, hindrer utviklingen av et integrert betalingsmarked, bl.a. innenfor rammen av Det felles eurobetalingsområde (SEPA). Innenfor rammen av SEPA bør det innen 31. oktober 2011 foretas en ny vurdering av om det er hensiktsmessig å avskaffe denne rapporteringsplikten, som er basert på bankoppgjør. For å sikre kontinuerlig, rettidig og effektiv framlegging av betalingsbalansestatistikk bør det fortsatt også være mulig å samle inn lett tilgjengelige betalingsdata, f.eks. IBAN, BIC og transaksjonsbeløp, samt aggregerte grunndata om ulike betalingsmidler, forutsatt at innsamlingen ikke forstyrrer den automatiske betalingsbehandlingen og kan utføres helt automatisk. Denne forordningen berører ikke rapporteringsplikt for andre politiske formål, f.eks. forebygging av hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme, eller for skatteformål.
- 11) På det nåværende tidspunkt benyttes forskjellige forretningsmodeller i forbindelse med eksisterende nasjonale ordninger for direkte debitering. For å lette lanseringen av SEPA-ordningen for direkte debitering må det innføres en felles forretningsmodell og skapes større juridisk klarhet om multilaterale formidlingsgebyrer. For direkte debiteringer på tvers av landegrensene kunne dette unntaksvis oppnås ved å fastsette en øvre grense per transaksjon for det multilaterale formidlingsgebyret i en overgangsperiode. Partene i en multilateral avtale bør imidlertid stå fritt til å fastsette et lavere beløp for det multilaterale formidlingsgebyret, eller til å bli enige om at det ikke skal kreves noe slikt gebyr. For nasjonale direkte debiteringer innenfor SEPA kan det mellom betalingsmottakerens og betalerens betalingstjenesteyter benyttes samme nasjonale formidlingsgebyr eller annet avtalt interbankvederlag som før anvendelsesdatoen for denne forordning. Dersom et slikt nasjonalt multilateralt formidlingsgebyr eller annet avtalt vederlag skulle bli redusert eller avskaffet i løpet av overgangsperioden, f.eks. som følge av anvendelsen av konkurranserett, bør de endrede bestemmelsene gjelde for nasjonale direkte debiteringer innenfor SEPA i overgangsperioden. Dersom den direkte debiteringen er omfattet av en bilateral avtale, bør imidlertid vilkårene i en slik avtale

ha forrang foran eventuelle multilaterale formidlingsgebyrer eller andre avtalte interbankvederlag. Bransjen kan benytte seg av den juridiske sikkerheten som gis i overgangsperioden, til å utarbeide og bli enige om en felles langsiktig forretningsmodell for behandling av direkte debiteringer innenfor SEPA. Ved utgangen av overgangsperioden bør det foreligge en langsiktig forretningsmodell for direkte debiteringer innenfor SEPA som er i samsvar med Fellesskapets konkurranserett og rammeregler. Som et ledd i en vedvarende dialog med bankbransjen og på grunnlag av bidrag fra relevante markedsdeltakere har Kommisjonen til hensikt raskest mulig å gi veiledning om hvilke objektive og målbare kriterier som skal brukes for å avgjøre om slike multilaterale vederlag mellom banker, som vil kunne omfatte multilaterale formidlingsgebyrer, er i samsvar med Fellesskapets konkurranserett og rammeregler.

- 12) For at en direkte debitering skal kunne utføres må betalerens konto være tilgjengelig. For at innføringen av direkte debiteringer innenfor SEPA skal bli vellykket, er det derfor avgjørende at alle betalernes konti er tilgjengelige når dette allerede er tilfellet for eksisterende nasjonale direkte debiteringer i euro, ellers vil betaleren og betalingsmottakeren ikke kunne dra nytte av fordelene ved direkte debitering på tvers av landegrensene. Dersom betalerens konto ikke er tilgjengelig innenfor rammen av SEPA-ordningen for direkte debitering, vil verken betaleren (debitor) eller betalingsmottakeren (kreditor) kunne nyte godt av de nye mulighetene som slik direkte debitering gir. Dette er særlig viktig når betalingsmottakeren intifierer direkte debiteringer i en samleoverføring, for eksempel månedlig eller kvartalsvis i forbindelse med regninger for elektrisitet og annet forbruk, og ikke som en atskilt betaling for hver kunde. Dersom kreditorene ikke kan nå alle sine debitorer i en enkelt operasjon, vil det være behov for ytterligere manuell behandling, noe som trolig vil øke kostnadene. Derfor, så lenge det ikke er et krav at betalerens betalingstjenesteyter skal være tilgjengelig, er det ikke mulig å forbedre effektiviteten av direkte debiteringer fullt ut, og konkurransen på felleseuropeisk plan vil forbli begrenset. På bakgrunn av særegenhetene ved direkte debiteringer mellom foretak bør imidlertid dette tiltaket gjelde bare for den alminnelige SEPA-ordningen for direkte debitering, og ikke for SEPA-ordningen for direkte debitering mellom foretak. Kravet om tilgjengelighet innebærer at en betalingstjenesteyter har rett til ikke å utføre en direkte debitering, i samsvar med ordningens regler for f.eks. avvisning eller retur av transaksjoner. Kravet om tilgjengelighet bør videre ikke gjelde for betalingstjenesteytere som er godkjent for å tilby og utføre direkte debiteringer, men som ikke driver slik virksomhet for kommersielle formål.
- 13) Med tanke på de tekniske kravene forbundet med slik tilgjengelighet er det dessuten viktig at betalernes betalingstjenesteytere får tilstrekkelig tid til å forberede seg på å oppfylle tilgjengelighetskravet. Betalingstjenesteytere bør derfor ha rett til en overgangsperiode på høyst ett år etter anvendelsesdatoen for denne forordning for å oppfylle dette kravet. Ettersom betalingstjenesteytere fra medlemsstater utenfor euroområdet vil måtte gjøre flere forberedelser, bør de gis mulighet til å utsette anvendelsen av tilgjengelighetskravet i høyst fem år fra anvendelsesdatoen for denne forordning. Betalingstjenesteytere som befinner seg i en medlemsstat som innen fire år etter anvendelsesdatoen for denne forordning har innført euro som valuta, bør imidlertid være forpliktet til å oppfylle tilgjengelighetskravet innen ett år fra den datoen vedkommende medlemsstat sluttet seg til euroområdet.
- 14) Vedkommende myndigheter bør ha fullmakt til å utføre sine tilsynsoppgaver effektivt og til å treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at betalingstjenesteytere overholder denne forordning.
- 15) For å sikre at det er mulig å komme til en løsning ved feilaktig anvendelse av denne forordning bør medlemsstatene fastsette egnede framgangsmåter for klagebehandling og løsning av eventuelle tvister mellom betalingstjenestebrukerne og betalingstjenesteyterne. Det er også viktig at det utpekes vedkommende myndigheter og organer for utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning, enten ved å utpeke eksisterende organer, dersom det er relevant, eller ved å opprette nye organer.

- 16) Det er avgjørende å sikre at vedkommende myndigheter og organer for utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning i Fellesskapet samarbeider aktivt med sikte på at tvister på tvers av landegrensene i forbindelse med denne forordning kan løses på en smidig måte og innen rimelig tid. Dette samarbeidet bør kunne skje ved utveksling av opplysninger om gjeldende lovgivning eller rettspraksis på deres territorium, eller ved overføring eller overtakelse av klagebehandling og tvisteløsning dersom dette er relevant.
- 17) Medlemsstatene bør i sin nasjonale lovgivning fastsette sanksjoner for manglende overholdelse av denne forordning som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.
- 18) Det vil ha klare fordeler å utvide anvendelsen av denne forordning til andre valutaer enn euro, særlig med hensyn til det antall betalinger som omfattes. For at medlemsstater som ikke har euro som valuta, skal kunne utvide anvendelsen av denne forordning til betalinger på tvers av landegrensene i sin nasjonale valuta, bør det derfor innføres en framgangsmåte for melding. Det bør imidlertid sikres at medlemsstater som allerede har fulgt denne framgangsmåten for melding, ikke behøver å gi ny melding.
- 19) Det er ønskelig at Kommisjonen framlegger en rapport om hensiktsmessigheten av å avskaffe oppgjørsbasert nasjonal rapporteringsplikt. Kommisjonen bør også framlegge en rapport om anvendelsen av denne forordning, der særlig bruken av IBAN og BIC for å lette betalinger innenfor Fellesskapet, og markedsutviklingen når det gjelder anvendelsen av bestemmelsene om direkte debiteringer vurderes. I forbindelse med utviklingen av SEPA er det også ønskelig at en slik rapport inneholder en vurdering av hensiktsmessigheten av den øvre grensen på 50 000 euro, som nå gjelder for prinsippet om gebyrlighet.
- 20) Av klarhetshensyn og av hensyn til rettssikkerheten bør forordning 2001/2560/EF oppheves.
- 21) For å sikre juridisk sammenheng mellom denne forordning og direktiv 2007/64/EF, særlig når det gjelder innsyn i betalingstjenestenes vilkår og opplysningskrav samt rettigheter og plikter forbundet med yting og bruk av betalingstjenester, bør denne forordning få anvendelse fra 1. november 2009. Medlemsstatene bør få en frist til 1. juni 2010 til å treffe tiltak for å innføre sanksjoner for overtredelse av denne forordning.
- 22) Ettersom målene for denne forordning ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. I denne forordning fastsettes regler for betalinger på tvers av landegrensene innenfor Fellesskapet, for å sikre at gebyrene for slike betalinger er de samme som for betalinger i samme valuta innenfor en medlemsstat.
2. Denne forordning får anvendelse på betalinger på tvers av landegrensene som er i samsvar med bestemmelsene i direktiv 2007/64/EF, og som utføres i euro eller i den nasjonale valutaen i de medlemsstater som har meldt sin beslutning om å utvide anvendelsen av denne forordning til sin nasjonale valuta, i samsvar med artikkel 14.

3. Denne forordning får ikke anvendelse på betalinger som betalingstjenesteytere utfører for egen regning eller på vegne av andre betalingstjenesteytere.
4. I artikkel 6, 7 og 8 er det fastsatt regler for direkte debiteringer i euro mellom betalingsmottakerens og betalerens betalingstjenesteyter.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

1. «betaling på tvers av landegrensene» en elektronisk behandlet betalingstransaksjon initiert av en betaler eller av eller via en betalingsmottaker, der betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter befinner seg i forskjellige medlemsstater,
2. «nasjonal betaling» en elektronisk behandlet betalingstransaksjon initiert av en betaler eller av eller via en betalingsmottaker, der betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter befinner seg i samme medlemsstat,
3. «betaler» en fysisk eller juridisk person som har en betalingskonto og tillater en betalingsordre fra denne betalingskontoen, eller, der det ikke foreligger noen betalingskonto, en fysisk eller juridisk person som gir en betalingsordre,
4. «betalingsmottaker» en fysisk eller juridisk person som er den som skal bli mottaker av midler som har vært gjenstand for en betalingstransaksjon,
5. «betalingstjenesteyter» enhver av kategoriene av juridisk person som er omhandlet i artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2007/64/EF, og fysiske eller juridiske personer omhandlet i artikkel 26 i samme direktiv, men ikke institusjoner som er oppført i artikkel 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽¹⁾, og som omfattes av et unntak gitt av en medlemsstat i henhold til artikkel 2 nr. 3 i direktiv 2007/64/EF,
6. «betalingstjenestebruker» en fysisk eller juridisk person som gjør bruk av en betalingstjeneste i egenskap av betaler, betalingsmottaker eller begge deler,
7. «betalingstransaksjon» en handling initiert av en betaler eller av eller via en betalingsmottaker som består i å innbetale, overføre eller heve midler, uavhengig av eventuelle underliggende forpliktelser mellom betaleren og betalingsmottakeren,
8. «betalingsordre» en instruks fra en betaler eller betalingsmottaker til dennes betalingstjenesteyter om å utføre en betalingstransaksjon,
9. «gebyr» ethvert beløp som en betalingstjenesteyter krever av betalingstjenestebrukeren, og som er direkte eller indirekte knyttet til en betalingstransaksjon,
10. «midler» sedler og mynter, kontopenger og elektroniske penger som definert i artikkel 1 nr. 3 bokstav b) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/46/EF av 18. september 2000 om adgang til å starte og utøve virksomhet som institusjon for elektroniske penger, og om tilsyn med slik virksomhet⁽²⁾,
11. «forbruker» en fysisk person som opptrer utenfor sin nærings- eller yrkesvirksomhet,
12. «svært liten bedrift» en bedrift som på tidspunktet for inngåelsen av avtalen om betalingstjenester er en bedrift som definert i

⁽¹⁾ EUT L 177 av 30.06.2006, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 275 av 27.07.2000, s. 39.

artikkel 1 og i artikkel 2 nr. 1 og 3 i vedlegget til kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF av 6. mai 2003 om svært små, små og mellomstore bedrifter⁽¹⁾).

13. «formidlingsgebyr» et gebyr som betales mellom betalerens og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter for hver direkte debitering,
14. «direkte debitering» en betalingstjeneste for debitering av en betalers betalingskonto, der en betalingstransaksjon blir initiert av betalingsmottakeren på grunnlag av betalerens samtykke gitt til betalingsmottakeren, til betalingsmottakerens betalingstjenesteyter eller til betalerens egen betalingstjenesteyter,
15. «ordning for direkte debitering» et felles sett av regler, praksiser og standarder avtalt mellom betalingstjenesteytere for effektivisering av direkte debiteringer.

Artikkel 3

Gebyrer for betalinger på tvers av landegrensene og tilsvarende nasjonale betalinger

1. Gebyrer som en betalingstjenesteyter krever av en betalingstjenestebruker for betalinger på tvers av landegrensene på opptil 50 000 euro, skal være de samme som denne betalingstjenesteyteren krever av betalingstjenestebrukerne for tilsvarende nasjonale betalinger på samme beløp og i samme valuta.
2. Ved vurdering av om gebyrnivået for en betaling på tvers av landegrensene er i samsvar med nr. 1 skal en betalingstjenesteyter fastslå hva som er en tilsvarende nasjonal betaling.

Vedkommende myndigheter skal fastsette retningslinjer for identifikasjon av tilsvarende nasjonale betalinger når de finner det nødvendig. Vedkommende myndigheter skal samarbeide aktivt innenfor betalingskomiteen nedsatt i samsvar med artikkel 85 nr. 1 i direktiv 2007/64/EF for å sikre sammenheng i retningslinjene for tilsvarende nasjonale betalinger.

3. Dersom en medlemsstat har meldt sin beslutning om å utvide anvendelsen av denne forordning til sin nasjonale valuta i samsvar med artikkel 14, kan en nasjonal betaling i vedkommende medlemsstats valuta anses for å tilsvare en betaling på tvers av landegrensene i euro.
4. Denne forordning får ikke anvendelse på gebyrer for valutaomregning.

Artikkel 4

Tiltak for å lette automatiseringen av betalinger

1. Når det er relevant, skal betalingstjenesteyteren opplyse betalingstjenestebrukeren om dennes IBAN og sin BIC.

Når det er relevant, skal betalingstjenesteyteren dessuten oppgi betalingstjenestebrukerens IBAN og sin BIC på kontoutdraget eller i et bilag til dette.

Betalingstjenesteyteren skal vederlagsfritt gi betalingstjenestebrukeren de opplysningene som kreves etter dette nummer.

2. Dersom det er relevant, idet det tas hensyn til betalingstransaksjonens art, skal

⁽¹⁾ EUT L 124 av 20.05.2003, s. 36.

a) betaleren, for transaksjoner initiert av denne, på anmodning opplyse betalingstjenesteyteren om betalingsmottakerens IBAN og om BIC for betalingsmottakerens betalingstjenesteyter,

b) betalingsmottakeren, for transaksjoner initiert av denne, på anmodning opplyse betalingstjenesteyteren om betalerens IBAN og om BIC for betalerens betalingstjenesteyter,

3. Betalingstjenesteyteren kan kreve gebyrer av betalingstjenestebrukeren utover dem som kreves i samsvar med artikkel 3 nr. 1, dersom nevnte bruker ber betalingstjenesteyteren om å utføre en betalingstransaksjon uten å opplyse denne om IBAN og BIC i samsvar med nr. 2 i denne artikkel. Disse gebyrene skal være rimelige og stå i forhold til kostnadene. De skal avtales mellom betalingstjenesteyteren og betalingstjenestebrukeren. Betalingstjenesteyteren skal opplyse betalingstjenestebrukeren om tilleggsgebyrenes størrelse i god tid før betalingstjenestebrukeren blir bundet av en slik avtale.

4. Ved all fakturering av varer og tjenester i Fellesskapet skal en leverandør av varer og tjenester som aksepterer betalinger som omfattes av denne forordning, når det er hensiktsmessig ut fra betalingstransaksjonens art, opplyse kundene om sitt IBAN og om sin betalingstjenesteyters BIC.

Artikkel 5

Rapporteringsplikt for betalingsbalansestatistikk

1. Med virkning fra 1. januar 2010 skal medlemsstatene avskaffe oppgjørsbasert nasjonal plikt for betalingstjenesteytere til å rapportere betalingsbalansestatistikk over sine kunders betalingstransaksjoner for beløp på opptil 50 000 euro.

2. Uten at det berører nr. 1 kan medlemsstatene fortsatt samle inn aggregerte data eller andre relevante og lett tilgjengelige opplysninger, forutsatt at slik innsamling ikke påvirker den automatiske betalingsbehandlingen og at betalingstjenesteyterne kan utføre den helt automatisk.

Artikkel 6

Formidlingsgebyr for direkte debiteringer på tvers av landegrensene

Dersom det ikke er inngått en bilateral avtale mellom betalingsmottakerens og betalerens betalingstjenesteyter, skal betalingsmottakerens betalingstjenesteyter betale et multilateralt formidlingsgebyr på 0,088 euro til betalerens betalingstjenesteyter for hver direkte debitering på tvers av landegrensene som utføres før 1. november 2012, med mindre de berørte betalingstjenesteyterne har avtalt et lavere multilateralt formidlingsgebyr.

Artikkel 7

Formidlingsgebyr for nasjonale direkte debiteringer

1. Dersom nasjonale direkte debiteringer som utføres før 1. november 2009, er omfattet av et multilateralt formidlingsgebyr eller annet avtalt vederlag mellom betalingsmottakerens og betalerens betalingstjenesteyter, skal dette gebyret eller vederlaget omfatte alle nasjonale direkte debiteringer som utføres før 1. november 2012, uten at dette berører nr. 2 og 3.

2. Dersom et slikt multilateralt formidlingsgebyr eller annet avtalt vederlag reduseres eller avskaffes før 1. november 2012, skal denne reduksjonen eller avskaffelsen omfatte alle nasjonale direkte debiteringer som utføres før nevnte dato.

3. Dersom en nasjonal direkte debitering er omfattet av en bilateral avtale mellom betalingsmottakerens og betalerens

betalingstjenesteyter, får nr. 1 og 2 ikke anvendelse dersom nevnte direkte debitering er utført før 1. november 2012.

Artikkel 8

Tilgjengelighet i forbindelse med direkte debiteringer

1. En betalers betalingstjenesteyter som er tilgjengelig for en nasjonal direkte debitering i euro på denne betalerens betalingskonto, skal i samsvar med ordningen for direkte debitering være tilgjengelig for direkte debiteringer i euro initiert av en betalingsmottaker via en betalingstjenesteyter som befinner seg i en hvilken som helst medlemsstat.
2. Nr. 1 får anvendelse bare på direkte debiteringer som er tilgjengelige for forbrukerne innenfor rammen av ordningen for direkte debitering.
3. Betalingstjenesteytere skal oppfylle kravene i nr. 1 og 2 innen 1. november 2010.
4. Uansett nr. 3 skal betalingstjenesteytere som befinner seg i en medlemsstat som ikke har euro som sin valuta, oppfylle kravene i nr. 1 og 2 for direkte debiteringer i euro innen 1. november 2014. Dersom euro innføres som valuta i en slik medlemsstat før 1. november 2013, skal imidlertid betalingstjenesteytere som befinner seg i denne medlemsstaten, oppfylle kravene i nr. 1 og 2 innen ett år fra datoen da vedkommende medlemsstat sluttet seg til euroområdet.

Artikkel 9

Vedkommende myndigheter

Medlemsstatene skal utpeke de vedkommende myndigheter som skal ha ansvaret for å sikre overholdelse av denne forordning.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om disse vedkommende myndigheter innen 29. april 2010. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om eventuelle senere endringer med hensyn til disse myndigheter.

Medlemsstatene kan utpeke eksisterende organer til vedkommende myndigheter.

Medlemsstatene skal pålegge vedkommende myndigheter å føre effektivt tilsyn med overholdelsen av denne forordning og å treffe alle nødvendige tiltak for å sikre slik overholdelse.

Artikkel 10

Framgangsmåter for klage ved påståtte overtredelser av denne forordning

1. Medlemsstatene skal innføre framgangsmåter som gjør det mulig for betalingstjenestebrukere og andre berørte parter å inngi klage til vedkommende myndigheter ved påståtte overtredelser av denne forordning begått av betalingstjenesteytere.

For dette formål kan medlemsstatene anvende eksisterende framgangsmåter eller utvide anvendelsen av dem.

2. Dersom det er relevant, og uten at det berører retten til å bringe saken inn for en domstol i samsvar med nasjonal prosessrett, skal vedkommende myndigheter underrette klageren om at det finnes framgangsmåter for utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning som er innført i samsvar med artikkel 11.

Artikkel 11

Framgangsmåter for utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning

1. Medlemsstatene skal innføre egnede og effektive framgangsmåter for behandling av klager og tvister med sikte på å løse tvister

om rettigheter og forpliktelser i henhold til denne forordning mellom betalingstjenestebrukere og betalingstjenesteytere. For dette formål skal medlemsstatene utpeke eksisterende organer dersom det er relevant, eller opprette nye organer.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om disse organene innen 29. april 2010. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om eventuelle senere endringer med hensyn til disse organene.

3. Medlemsstatene kan fastsette at denne artikkel får anvendelse bare på betalingstjenesteytere som er forbrukere eller svært små bedrifter. I så fall skal medlemsstatene underrette Kommisjonen om dette.

Artikkel 12

Samarbeid på tvers av landegrensene

Vedkommende myndigheter og myndighetene med ansvar for framgangsmåtene for utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning i de forskjellige medlemsstatene, som nevnt i artikkel 9 og 11, skal samarbeide aktivt om å finne en rask løsning på tvister på tvers av landegrensene. Medlemsstatene skal sikre at slikt samarbeid finner sted.

Artikkel 13

Sanksjoner

Uten at det berører artikkel 17 skal medlemsstatene innen 1. juni 2010 fastsette regler for sanksjoner ved overtredelser av denne forordning og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de blir gjennomført. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende. Medlemsstatene skal senest 29. oktober 2010 underrette Kommisjonen om disse reglene og umiddelbart underrette den om eventuelle senere endringer av dem.

Artikkel 14

Anvendelse på andre valutaer enn euro

1. En medlemsstat som ikke har euro som valuta, og som beslutter å utvide anvendelsen av denne forordning til sin nasjonale valuta, med unntak av artikkel 6, 7 og 8, skal melde fra til Kommisjonen om dette. Meldingen skal offentliggjøres i *Den europeiske unions tidende*. Den utvidede anvendelsen av denne forordning får virkning 14 dager etter nevnte offentliggjøring.

2. En medlemsstat som ikke har euro som valuta, og som beslutter å utvide anvendelsen av artikkel 6, 7 og 8, eller en kombinasjon av disse, til sin nasjonale valuta, skal melde fra til Kommisjonen om dette. Meldingen skal offentliggjøres i *Den europeiske unions tidende*. Den utvidede anvendelsen av artikkel 6, 7 eller 8 får virkning 14 dager etter nevnte offentliggjøring.

3. Medlemsstater som 29. oktober 2009 allerede har fulgt framgangsmåten for melding i henhold til artikkel 9 i forordning (EF) nr. 2560/2001, behøver ikke gi melding som nevnt i nr. 1 i denne artikkel.

Artikkel 15

Gjennomgåelse

1. Innen 31. oktober 2011 skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Den europeiske sentralbank en rapport om hensiktsmessigheten av å avskaffe oppgjørsbasert nasjonal rapporteringsplikt. Rapporten skal eventuelt følges av et forslag.

2. Innen 31. oktober 2012 skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Den europeiske sentralbank en rapport om anvendelsen av denne forordning, som eventuelt skal følges av et forslag. Rapporten skal særlig ta for seg

a) bruken av IBAN og BIC i forbindelse med automatisering av betalinger,

b) hensiktsmessigheten av den øvre grensen fastsatt i artikkel 3 nr. 1,

c) markedsutviklingen i forbindelse med anvendelsen av artikkel 6, 7 og 8.

Artikkel 16

Oppheving

Forordning (EF) nr. 2560/2001 oppheves med virkning fra 1. november 2009.

Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 17

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. november 2009.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 16. september 2009.

For Europaparlamentet

J. BUZEK

President

For Rådet

C. MALMSTRÖM

Formann

UOFFISIELL OVERSETTELSE

REGULATION (EU) No 260/2012 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE
COUNCIL of 14 March 2012 establishing technical and business requirements for credit
transfers and direct debits in euro and amending Regulation (EC) No 924/2009

(UOFFISIELL OVERSETTELSE)

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 260/2012

av 14. mars 2012

om tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av forordning (EF) nr. 924/2009

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkastet til rettsakt til de nasjonale parlamenter,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

i samsvar med den ordinære regelverksprosessen⁽³⁾, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Det er nødvendig å opprette et integrert marked for elektroniske betalinger i euro uten skille mellom innenlandske betalinger og betalinger på tvers av landegrensene for at det indre marked skal virke på en tilfredsstillende måte. Prosjektet med det felles eurobetalingsområdet (heretter kalt «SEPA») tar derfor sikte på å utvikle felles unionsomfattende betalingstjenester som skal erstatte de nåværende innenlandske betalingstjenestene. Med innføringen av åpne, felles betalingsstandarder, -regler og -praksiser og gjennom integrert betalingsbehandling bør SEPA gi Unionens borgere og virksomheter sikre, brukervennlige og pålitelige betalingstjenester i euro til konkurransedyktige priser. Dette bør gjelde for SEPA-betalinger innenfor og på tvers av nasjonale grenser på de samme grunnleggende vilkårene og i samsvar med de samme rettighetene og forpliktelsene, uansett plassering i Unionen. SEPA bør gjennomføres på en måte som letter adgangen for nye markedsdeltakere og utviklingen av nye produkter og som skaper gunstige vilkår for økt konkurranse mellom betalingstjenester og for uhindret utvikling og rask innføring i hele Unionen av nyskaping knyttet til betalinger. Derfor bør forbedrede stordriftsfordeler, økt driftseffektivitet og sterkere konkurranse føre til et prispress nedover for elektroniske betalingstjenester i euro. Dette bør få betydelige virkninger, særlig i medlemsstater der betalinger er relativt dyre sammenlignet med andre medlemsstater. Overgangen til SEPA bør derfor ikke følges av generelle prisstigninger for betalingstjenestebrukere i sin alminnelighet, og særlig ikke for forbrukerne. I de tilfeller der brukeren er en forbruker, bør prinsippet om ikke å innkreve høyere gebyrer fremmes i stedet. Kommisjonen vil fortsatt overvåke prisutviklingen i betalingssektoren, og oppfordres til å framlegge en årlig analyse av denne.
- 2) Det er svært viktig både økonomisk og politisk at SEPA lykkes. SEPA er helt i tråd med Europa 2020-strategien, som har som mål å skape en mer intelligent økonomi, der velstand skyldes nyskaping og mer effektiv bruk av tilgjengelige ressurser. Både Europaparlamentet, i sine resolusjoner av 12. mars 2009 ⁽⁴⁾ og av 10. mars 2010⁽⁵⁾ om gjennomføringen av SEPA, og Rådet, i sine konklusjoner av 2. desember 2009, har understreket hvor viktig det er å sikre rask omstilling til SEPA.

⁽¹⁾ EUT C 155 av 25.5.2011, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 218 av 23.7.2011, s. 74.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 14. februar 2012 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 28. februar 2012.

⁽⁴⁾ EUT C 87 E av 1.4.2010, s. 166.

⁽⁵⁾ EUT C 349 E av 22.12.2010, s. 43.

- 3) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked⁽¹⁾ utgjør et moderne rettslig grunnlag for opprettelse av et indre marked for betalinger, som SEPA er en vesentlig del av.
- 4) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 924/2009 av 16. september 2009 om betalinger på tvers av landegrensene i Fellesskapet⁽²⁾ innføres også en rekke tiltak som kan bidra til at SEPA lykkes, for eksempel en utvidelse av prinsippet om gebyrlighet til å omfatte direkte debiteringer på tvers av landegrensene og tilgjengelighet i forbindelse med direkte debiteringer.
- 5) Den europeiske banksektorens selvregulerende tiltak gjennom SEPA-initiativet har vist seg ikke å være tilstrekkelige til å sikre felles omstilling til unionsomfattende ordninger for kredittoverføringer og direkte debiteringer både på tilbuds- og etterspørselssiden. Der er særlig ikke blitt tatt hensyn til forbruker- og andre brukerinteresser på en tilstrekkelig god og gjennomsliktig måte. Alle berørte parter bør få uttale seg. Videre har denne selvreguleringsprosessen ikke vært underlagt egnede styringsordninger, noe som delvis kan forklare den langsomme økningen på etterspørselssiden. Selv om den nylige opprettelsen av SEPA-rådet utgjør en vesentlig forbedring av styringen av SEPA-prosjektet, ligger styringen grunnleggende og formelt fortsatt i stor grad hos Det europeiske betalingsråd (EPC). Kommisjonen bør derfor foreta en gjennomgåelse av styringsordningene for hele SEPA-prosjektet innen utgangen av 2012, og ved behov framsette forslag. Denne gjennomgåelsen bør blant annet omfatte gransking av EPCs sammensetning, samspillet mellom EPC og en overordnet styringsstruktur, for eksempel SEPA-rådet, og denne overordnede strukturens rolle.
- 6) Bare en rask og omfattende omstilling til unionsomfattende kredittoverføringer og direkte debitering vil gjøre det mulig å utnytte alle fordelene ved et integrert marked for betalinger, slik at de store kostnadene som er knyttet til å anvende både «tradisjonelle» produkter og SEPA-produkter samtidig, kan fjernes. Det bør derfor innføres regler for gjennomføring av alle kredittoverførings- og direkte debiteringstransaksjoner i euro i Unionen. Korttransaksjoner bør imidlertid ikke være omfattet på dette tidspunkt, ettersom felles standarder for kortbetaling i Unionen fortsatt er under utarbeiding. Pengeoverføringer, internt behandlede betalinger, betalingstransaksjoner med større beløp, betalinger mellom betalingstjenesteytere for egen regning og betalinger ved hjelp av mobiltelefon eller annen form for telekommunikasjon eller digitalt eller informasjonsteknologisk utstyr bør ikke være omfattet av disse reglene, ettersom disse betalingstjenestene ikke kan sammenlignes med kredittoverføringer eller direkte debiteringer. Når et betalingskort ved salgsstedet eller annet utstyr, for eksempel en mobiltelefon, brukes for å iverksette en betalingstransaksjon enten ved salgsstedet eller på avstand, som umiddelbart medfører en kredittoverføring eller direkte debitering til og fra en betalingskonto som kan identifiseres med det eksisterende nasjonale grunnleggende bankkontonummeret (BBAN-nummeret) eller det internasjonale bankkontonummeret (IBAN-nummeret), bør imidlertid denne betalingstransaksjonen være omfattet. På grunn av de særskilte trekkene ved betalinger som behandles i systemer for betaling av større beløp, det vil si det at de har høy prioritet, at de er hastesaker og at det hovedsakelig dreier seg om større beløp, er det dessuten ikke hensiktsmessig at slike betalinger omfattes av denne forordning. Dette unntaket bør ikke omfatte direkte debitering, med mindre betaleren uttrykkelig har anmodet om at betalingen sendes gjennom et system for betaling av større beløp.
- 7) På det nåværende tidspunkt finnes det flere betalingstjenester, hovedsakelig for betalinger over Internett, som også anvender IBAN-nummer og bankidentifikasjonskode (BIC-kode), og som er basert på kredittoverføringer eller direkte debiteringer, men har andre egenskaper i tillegg. Det forventes at disse tjenestene utvides ut over de nåværende nasjonale grensene, og de vil da kunne dekke forbrukernes etterspørsel etter nyskapende, sikre og billige betalingstjenester. For ikke å utelukke slike tjenester fra markedet bør de fastsatte sluttdatoene for kredittoverføringer og direkte debiteringer i denne forordning bare få anvendelse på disse transaksjonenes underliggende kredittoverføring eller direkte debitering.
- 8) Ved de aller fleste betalingstransaksjoner i Unionen er det mulig å identifisere en bestemt betalingskonto bare ved bruk av IBAN-nummer, uten at det i tillegg er nødvendig å angi BIC-kode. Som følge av dette har bankene i en rekke medlemsstater allerede opprettet registre, databaser eller andre tekniske midler for å identifisere den BIC-koden som svarer til et bestemt IBAN-nummer. BIC-kode kreves bare i et svært lite antall gjenstående tilfeller. Det virker ubegrunnet og uforholdsmessig krevende å forplikte alle betalere og betalingsmottakere i hele Unionen til alltid å angi BIC-kode samtidig med IBAN-nummer ettersom dette er nødvendig i et lite antall tilfeller på det nåværende tidspunkt. Det vil være mye enklere dersom betalingstjenesteytere og andre parter finner en løsning på og fjerner de tilfellene der en betalingskonto ikke kan identifiseres utvetydig ved angivelse av et bestemt IBAN-nummer. Derfor bør de nødvendige tekniske midlene utvikles slik at alle brukere utvetydig kan identifisere en betalingskonto bare ved hjelp av et IBAN-nummer.
- 9) For at en kredittoverføring skal kunne utføres, må betalingsmottakerens konto være tilgjengelig. For å fremme en vellykket innføring av unionsomfattende kredittoverføringer og direkte debiteringstjenester bør det innføres en forpliktelse til å sikre

⁽¹⁾ EUT L 319 av 5.12.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 266 av 9.10.2009, s. 11.

tilgjengelighet i hele Unionen. For å forbedre åpenheten bør dessuten denne forpliktelsen og forpliktelsen til å sikre tilgang som allerede er innført for direkte debiteringer ved forordning (EF) nr. 924/2009, konsolideres i en felles rettsakt. Alle betalingsmottakeres betalingskontoer som er tilgjengelige for en innenlandsk kredittoverføring, bør også være tilgjengelige gjennom en unionsomfattende betalingsordning. Alle betaleres betalingskontoer som er tilgjengelige for en innenlandsk kredittoverføring, bør også være tilgjengelige gjennom en unionsomfattende ordning for direkte debitering. Dette bør gjelde uavhengig av om en betalingstjenesteyter beslutter å delta i eller stå utenfor en bestemt ordning for kredittoverføring eller direkte debitering.

- 10) Teknisk samvirkingsevne er en forutsetning for konkurranse. For å opprette et integrert marked for elektroniske betalingssystemer som anvender euro, er det avgjørende at behandlingen av kredittoverføringer og direkte debiteringer ikke hindres av forretningsregler eller tekniske hindre, for eksempel obligatorisk deltakelse i flere enn ett system for å gjennomføre betalinger på tvers av landegrensene. Kredittoverføringer og direkte debiteringer bør gjennomføres gjennom en ordning med grunnleggende regler som følges av betalingstjenesteytere som utgjør et flertall av betalingstjenesteyterne i et flertall av medlemsstatene samt utgjør et flertall av betalingstjenesteyterne i Unionen, og som er de samme for innenlandske og tverrnasjonale kredittoverførings- og direkte debiteringstransaksjoner. Dersom det finnes flere enn ett betalingssystem til behandling av slike betalinger, bør disse betalingssystemene virke sammen gjennom anvendelse av unionsomfattende og internasjonale standarder, slik at alle betalingstjenestebrukere og alle betalingstjenesteytere kan utnytte fordelene ved smidige massebetalinger i euro i hele Unionen.
- 11) På bakgrunn av forretningsmarkedets særtrekk og av at ordninger for kredittoverføring eller direkte debitering mellom virksomheter skal oppfylle alle øvrige bestemmelser i denne forordning, herunder at de samme regler skal gjelde for tverrnasjonale og innenlandske transaksjoner, bør kravet om at deltakere skal utgjøre et flertall av betalingstjenesteyterne i flertallet av medlemsstater, bare få anvendelse i det omfang de betalingstjenesteyterne som yter kredittoverførings- eller direkte debiteringstjenester mellom virksomheter, utgjør et flertall av betalingstjenesteyterne i flertallet av de medlemsstatene der slike tjenester er tilgjengelige, samt utgjør et flertall av de betalingstjenesteyterne som yter slike tjenester i Unionen.
- 12) Det er svært viktig å angi tekniske krav som utvetydig fastsetter hvilke egenskaper unionsomfattende betalingsordninger som er utarbeidet under egnede styringsordninger, skal oppfylle for å sikre samvirkingsevnen mellom betalingssystemene. Slike tekniske krav bør ikke begrense fleksibilitet og nyskaping og bør være åpne og nøytrale med hensyn til potensiell ny utvikling og forbedringer på betalingsmarkedet. Tekniske krav bør utformes idet det tas hensyn til særtrekkene ved kredittoverføringer og direkte debiteringer, særlig når det gjelder opplysningene som angis i betalingsmeldingen.
- 13) Det er viktig å treffe tiltak for å styrke betalingstjenestebrukernes tillit til betalingstjenester, særlig når det gjelder direkte debiteringer. Slike tiltak bør gjøre det mulig for betalerne å gi betalingstjenesteyteren instruks om å begrense direkte debiteringsinnkreving til et bestemt beløp eller en bestemt hyppighet, og til å utarbeide særskilte positive eller negative lister over betalingsmottakere. Innenfor rammene av opprettelsen av unionsomfattende direkte debiteringsordninger er det hensiktsmessig at forbrukerne kan dra nytte av slike kontroller. Når det gjelder den praktiske gjennomføringen av slike kontroller av betalingsmottakere, er det likevel viktig at det blir mulig for betalingstjenesteyterne å foreta kontroller på grunnlag av IBAN-nummeret og, i en overgangsperiode og bare i nødvendig omfang, av BIC-koden eller en annen entydig kreditoridentifikasjon for spesifiserte betalingsmottakere. Andre relevante brukerrettigheter er allerede fastsatt ved direktiv 2007/64/EF, og bør sikres fullt ut.
- 14) Teknisk standardisering er en hjørnestein for integrasjonen av nettverk, for eksempel Unionens betalingsmarked. Bruken av standarder utviklet av internasjonale eller europeiske standardiseringsorganer bør fra en bestemt dato være obligatorisk for alle relevante transaksjoner. I forbindelse med betalinger er slike obligatoriske standarder IBAN, BIC og standarden for meldinger om finansielle tjenester, ISO 20022 XML-standard. Det er derfor nødvendig at alle betalingstjenesteytere anvender disse standardene for å oppnå full samvirkingsevne i hele Unionen. Særlig bør obligatorisk bruk av IBAN-numre og BIC-koder ved behov fremmes ved hjelp av omfattende kommunikasjons- og støttetiltak i medlemsstatene for å sikre en smidig og lett overgang til unionsomfattende kredittoverføringer og direkte debiteringer, særlig for forbrukerne. Betalingstjenesteytere bør ha mulighet til å inngå avtaler på bilateralt eller multilateralt plan om utvidelse av det grunnleggende latinske tegnsettet for å støtte regionale variasjoner i SEPA-standardmeldinger.
- 15) Det er helt avgjørende at alle aktører, og særlig unionsborgerne, blir behørig underrettet i rett tid slik at de er fullstendig forberedt på de endringene SEPA medfører. De viktigste partene, for eksempel betalingstjenesteytere, offentlige forvaltninger

og nasjonale sentralbanker samt andre viktige brukere av regelmessige betalinger, bør derfor gjennomføre spesifikke og omfattende opplysningskampanjer som er tilpasset til behovet og skreddersydd for sine målgrupper, for å øke allmennhetens kjennskap til og forberede borgerne på omstillingen til SEPA. Det er særlig behov for å gjøre borgerne fortrolige med omstillingen fra BBAN-numre til IBAN-numre. Nasjonale SEPA-samordningsutvalg er best egnet til å samordne slike opplysningskampanjer.

- 16) For å muliggjøre en samordnet overgangsprosess som kan sikre klarhet og enkelhet for forbrukerne, er det hensiktsmessig å fastsette én enkelt frist for omstilling da alle kredittoverføringer og direkte debiteringstransaksjoner bør oppfylle disse tekniske kravene, samtidig som markedet forblir åpent for videreutvikling og nyskaping.
- 17) I en overgangsperiode bør det være mulig for medlemsstatene å tillate at betalingstjenesteytere lar forbrukere fortsette å bruke BBAN-nummer til innenlandske betalingstransaksjoner på det vilkår at samvirkningsevnen sikres ved at den berørte betalingstjenesteyteren teknisk og sikkert konverterer BBAN-nummeret til det tilsvarende entydige betalingskontonummeret. Betalingstjenesteyteren bør ikke innkreve noen direkte eller indirekte gebyrer eller andre avgifter i forbindelse med denne tjenesten.
- 18) Selv om utviklingsnivået for kredittoverførings- og direkte debiteringstjenester varierer fra én medlemsstat til en annen, ville en felles frist ved slutten av en rimelig innføringsperiode, som gjør det mulig å gjennomføre alle de nødvendige prosessene, bidra til en samordnet, sammenhengende og integrert omstilling til SEPA samt bidra til å forhindre et SEPA i to hastigheter, som ville skape større forvirring blant forbrukerne.
- 19) Betalingstjenesteytere og -brukere bør ha tilstrekkelig tid til å tilpasse seg til de tekniske kravene. Tilpasningsperioden bør imidlertid ikke unødig forsinke fordelene for forbrukerne eller straffe innsatsen til forutseende driftsansvarlige som allerede har begynt å gå over til SEPA. Når det gjelder innenlandske og tverrnasjonale betalingstransaksjoner, bør betalingstjenesteyterne stille de nødvendige tekniske tjenestene til rådighet for sine detaljkunder for å sikre en smidig og sikker omstilling til de tekniske kravene som er fastsatt i denne forordning.
- 20) Det er viktig å gi betalingsbransjen rettssikkerhet i forbindelse med forretningsmodeller for direkte debitering. Regulering av multilaterale formidlingsgebyrer for direkte debiteringer er avgjørende for å skape like konkurransevilkår for betalingstjenesteyterne og dermed gjøre det mulig å utvikle et felles marked for direkte debiteringer. Slike gebyrer for transaksjoner som avvises, avslås, returneres eller tilbakesføres fordi de ikke kan gjennomføres på riktig måte, eller som fører til unntaksbehandling (såkalte R-transaksjoner, som kan omfatte avvising, avslag, returnering, tilbakeføring, tilbakekalling eller anmodninger om annullering), vil kunne bidra til en effektiv fordeling av kostnadene i det indre marked. Det ser derfor ut til at et forbud mot multilaterale formidlingsgebyrer per transaksjon vil kunne bidra til å skape et effektivt europeisk marked for direkte debiteringer. Gebyrer for R-transaksjoner bør likevel være tillatt dersom de oppfyller bestemte vilkår. Av hensyn til gjennomsiktigheten og forbrukervernet er det nødvendig at betalingstjenesteytere gir forbrukerne klare og lett forståelige opplysninger om gebyrer for R-transaksjoner. Reglene for R-transaksjoner berører ikke under noen omstendighet anvendelsen av artikkel 101 og 102 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV). Det bør videre gjøres oppmerksom på at direkte debitering og betaling med kort i sin alminnelighet har ulike særtrekk, særlig ved at betalingsmottakerne har flere muligheter for å gi betalerne incitament til å bruke direkte debitering gjennom en allerede foreliggende kontrakt mellom betalingsmottakeren og betaleren, mens det for kortbetalings vedkommende ikke foreligger en slik kontrakt, og betalingstransaksjonen er ofte en enkeltstående og uregelmessig hendelse. Bestemmelsene om multilaterale formidlingsgebyrer for direkte debitering berører derfor ikke analysen i henhold til Unionens konkurranseregler av multilaterale formidlingsgebyrer for betalingskorttransaksjoner. Ytterligere valgfrie tjenester er ikke omfattet av forbudet i denne forordning når de klart og utvetydig kan skilles fra de sentrale tjenestene for direkte debitering, og når betalingstjenesteytere og -brukere fritt kan tilby eller bruke slike tjenester. De er likevel fortsatt underlagt Unionens og nasjonale konkurranseregler.
- 21) Muligheten for å anvende multilaterale formidlingsgebyrer per transaksjon i forbindelse med innenlandske og tverrnasjonale direkte debiteringer bør derfor begrenses i tid, og det bør fastsettes allmenne vilkår for anvendelse av formidlingsgebyrer for R-transaksjoner.
- 22) Kommisjonen bør overvåke nivået for gebyrene for R-transaksjoner i hele Unionen. Gebyrene for R-transaksjoner på det indre marked bør med tiden sammenfalle, slik at de ikke varierer fra medlemsstat til medlemsstat i et omfang som utgjør en trussel

mot like konkurransevilkår.

- 23) I noen medlemsstater finnes det tradisjonelle betalingstjenester som tilsvarer kredittoverføringer eller direkte debiteringer, men som har svært spesifikke funksjoner, ofte av historiske eller juridiske årsaker. Disse tjenestene gjennomfører vanligvis et ubetydelig antall transaksjoner. Slike tjenester kan derfor klassifiseres som nisjeprodukter. En overgangsperiode for slike nisjeprodukter, som er tilstrekkelig lang til å gjøre omstillingens følger for betalingstjenestebrukerne minst mulige, bør gjøre det lettere for begge sider av markedet først å fokusere på omstillingen av hovedmassen av kredittoverføringene og de direkte debiteringene, noe som vil kunne gjøre det mulig å utnytte de fleste av de potensielle fordelene ved et integrert betalingsmarked i Unionen på et tidligere tidspunkt. I noen medlemsstater finnes det særskilte instrumenter for direkte debitering som tilsynelatende har mye til felles med betalingskorttransaksjoner ved at betaleren på salgsstedet anvender et kort for å iverksette betalingstransaksjonen, men den underliggende betalingstransaksjonen er en direkte debitering. Ved en slik betalingstransaksjon brukes kortet bare til avlesning med sikte på å lette den elektroniske genereringen av fullmakten, som skal underskrives av betaleren på salgsstedet. Selv om slike betalingstjenester ikke kan klassifiseres som et nisjeprodukt, er det behov for en overgangsperiode for slike betalingstjenester på grunn av det betydelige antallet transaksjoner som er berørt. For å gi de berørte parter mulighet til å gjennomføre en egnet SEPA-erstatning, bør overgangsperioden være tilstrekkelig lang.
- 24) For at det indre marked for betalinger skal kunne fungere tilfredsstillende, er det avgjørende å sikre at betalere, for eksempel forbrukere, virksomheter eller offentlige myndigheter, kan foreta kredittoverføringer til betalingskontoer som betalingsmottakerne har opprettet hos betalingstjenesteytere som er etablert i andre medlemsstater, og som er tilgjengelige i henhold til denne forordning.
- 25) For å sikre en smidig overgang til SEPA bør en gyldig tillatelse til at en betalingsmottaker kan innkreve tilbakevendende direkte debiteringer gjennom en tradisjonell ordning, fortsatt være gyldig etter utløpet av omstillingsfristen som er fastsatt i denne forordning. En slik tillatelse bør anses som et samtykke til at betalerens betalingstjenesteyter utfører de tilbakevendende direkte debiteringene som innkreves av betalingsmottakeren i samsvar med denne forordning, i mangel av nasjonale bestemmelser om fullmaktens fortsatte gyldighet eller av kundeavtaler som endrer direkte debiteringsfullmakter slik at de fortsatt gjelder. Forbrukerrettighetene skal imidlertid beskyttes, og dersom eksisterende direkte debiteringsfullmakter omfatter ubetinget rett til refusjon, bør slike rettigheter opprettholdes.
- 26) Vedkommende myndigheter bør ha fullmakt til å utføre sine tilsynsoppgaver effektivt og til å treffe alle nødvendige tiltak, herunder klagebehandling, for å sikre at betalingstjenesteytere overholder denne forordning. Medlemsstatene bør også sikre at det kan inngis klager på betalingstjenestebrukere som ikke overholder denne forordning, og at denne forordning kan håndheves på en virkningsfull og effektiv måte ved bruk av forvaltningsmessige eller rettslige midler. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene bør med sikte på å fremme overholdelsen av denne forordning samarbeide med hverandre og, når det er relevant, med Den europeiske sentralbank (ESB) og medlemsstatenes nasjonale sentralbanker og andre relevante vedkommende myndigheter, for eksempel Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), som ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010⁽¹⁾ (EBA), som er utpekt i henhold til Unionens regelverk eller nasjonal lovgivning som gjelder for betalingstjenesteytere.
- 27) Medlemsstatene bør fastsette bestemmelser om de sanksjonene som pålegges ved overtredelse av denne forordning, og bør sikre at disse sanksjonene er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og har avskrekkende virkning, samt at de anvendes. Disse sanksjonene bør ikke få anvendelse på forbrukerne.
- 28) For å sikre muligheten for erstatning dersom denne forordning ikke anvendes på riktig måte, eller dersom det oppstår tvister mellom betalingstjenestebrukere og -yttere om rettigheter og forpliktelser i henhold til denne forordning, bør medlemsstatene fastsette tilstrekkelige og effektive framgangsmåter for utenrettslig klage og erstatning. Medlemsstatene bør kunne beslutte at disse framgangsmåtene bare skal gjelde for forbrukere eller bare for forbrukere og svært små bedrifter.

⁽¹⁾ EUT L 331 av 15.12.2010, s. 12.

- 29) Kommissjonen bør framlegge en rapport for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité, EBA og ESB om anvendelsen av denne forordning. Rapporten bør om nødvendig følges av et forslag til endring av denne forordning.
- 30) For å sikre at de tekniske kravene til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro ajourføres, bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TEUV delegeres til Kommissjonen når det gjelder disse tekniske kravene. I erklæring 39 til artikkel 290 i TEUV, som er vedlegg til sluttakten fra regjeringskonferansen som vedtok Lisboa-traktaten, tok konferansen til etterretning at Kommissjonen i samsvar med sin faste praksis har til hensikt fortsatt å rådspørre sakkynndige som utpekes av medlemsstatene, når den utarbeider utkast til delegerede rettsakter på området finansielle tjenester. Det er særlig viktig at Kommissjonen gjennomfører egnede og gjennomsiktede samråd under sitt forberedelsesarbeid, herunder med ESB og alle berørte parter. Kommissjonen bør når den forbereder og utarbeider de delegerede rettsaktene, sikre at de berørte dokumentene samtidig, i rett tid og på en egnet måte oversendes til Europaparlamentet og Rådet.
- 31) Ettersom betalingstjenesteytere som er etablert i medlemsstater som ikke har euro som valuta, må utføre et særlig forberedelsesarbeid utenfor betalingsmarkedet for sin nasjonale valuta, bør slike betalingstjenesteytere kunne utsette anvendelsen av de tekniske kravene i en bestemt periode. Medlemsstater som ikke har euro som valuta, bør imidlertid oppfylle de tekniske kravene med sikte på å etablere et reelt europeisk betalingsområde, noe som vil styrke det indre marked.
- 32) For å sikre en bred offentlig støtte til SEPA er det avgjørende at betalerne er sikret et høyt nivå for vern, særlig for direkte debiteringstransaksjoner. Den nåværende og eneste felleseuropeiske direkte debiteringsordningen for forbrukere, som EPC har utviklet, fastsetter ubetinget rett til refusjon, uten at det stilles spørsmål for godkjente betalinger, i en periode på åtte uker fra den dato pengene debiteres, samtidig som denne refusjonsretten er underlagt flere vilkår i henhold til artikkel 62 og 63 i direktiv 2007/64/EF. På bakgrunn av den rådende markedssituasjonen og nødvendigheten av å sikre et høyt nivå for forbrukervern bør virkningene av disse bestemmelsene vurderes i den rapporten som Kommissjonen, i samsvar med artikkel 87 i direktiv 2007/64/EF, senest 1. november 2012 skal framlegge for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og ESB, ved behov sammen med et forslag til endring.
- 33) Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾ får anvendelse på behandling av personopplysninger i henhold til denne forordning. Omstillingen til SEPA og innføringen av felles standarder og regler for betalinger bør være basert på overholdelse av nasjonal lovgivning om beskyttelse av følsomme personopplysninger i medlemsstatene og bør verne om unionsborgernes interesser.
- 34) Finansielle meldinger om betalinger og overføringer innenfor SEPA er ikke omfattet av avtalen mellom Den europeiske union og De forente stater av 28. juni 2010 om behandling og overføring av opplysninger om finansielle betalingsmeldinger fra Den europeiske union til USA for bruk i programmet for sporing av finansiering av terrorisme⁽²⁾.
- 35) Ettersom målet for denne forordning, som er å fastsette tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av målets omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette mål.
- 36) I henhold til artikkel 5 nr. 1 i forordning (EF) nr. 924/2009 skal medlemsstatene avskaffe oppgjørsbaserte innenlandske rapporteringsforpliktelser som er pålagt betalingstjenesteyterne for utarbeiding av betalingsbalansestatistikker som gjelder deres kunders betalingstransaksjoner på opptil 50 000 euro. Innsamlingen av oppgjørsbaserte betalingsbalansestatistikker begynte etter at kontrollen med valutavekslinger opphørte, og har vært en viktig kilde til opplysninger sammen med andre kilder, for eksempel direkte statistiske undersøkelser, som bidrar til statistikker av god kvalitet. Fra begynnelsen av 1990-tallet valgte noen medlemsstater å anvende opplysninger som ble rapportert direkte av selskaper og husstander, i stedet for opplysninger rapportert av banker på vegne av deres kunder. Selv om oppgjørsbasert rapportering er en løsning som for samfunnet som helhet reduserer kostnadene for utarbeiding av betalingsbalanser og sikrer statistikker av god kvalitet, vil videreføring av denne

⁽¹⁾ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EUT L 195 av 27.7.2010, s. 5.

rapporteringen i noen medlemsstater, når det gjelder betalinger på tvers av landegrensene, kunne redusere effektiviteten og øke kostnadene. Ettersom et av formålene med SEPA er å redusere kostnadene ved betalinger over landegrensene, bør oppgjørsbasert betalingsbalanserapportering avskaffes fullstendig.

37) For å øke rettssikkerheten bør fristene for formidlingsgebyrer fastsatt i artikkel 7 i forordning (EF) nr. 924/2009 tilpasses til bestemmelsene i denne forordning.

38) Forordning (EF) nr. 924/2009 bør derfor endres tilsvarende —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Ved denne forordning fastsettes bestemmelser om kredittoverførings- og direkte debiteringstransaksjoner i euro innenfor Unionen for tilfeller der både betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter er etablert i Unionen, eller der den eneste betalingstjenesteyteren i forbindelse med betalingstransaksjonen er etablert i Unionen.

2. Denne forordning får ikke anvendelse på følgende:

- a) betalingstransaksjoner utført mellom eller internt hos betalingstjenesteytere, herunder deres agenter eller filialer, for egen regning,
- b) betalingstransaksjoner behandlet og avviklet ved hjelp av systemer for betaling av større beløp, unntatt betalingstransaksjoner ved direkte debitering der betaleren ikke uttrykkelig har anmodet om at transaksjonen skal sendes gjennom et system for betaling av større beløp,
- c) betalingstransaksjoner ved hjelp av et betalingskort eller lignende utstyr, herunder kontantuttak, med mindre betalingskortet eller det lignende utstyret bare brukes til å skaffe de opplysningene som er nødvendige for å foreta en direkte kredittoverføring eller direkte debitering til og fra en betalingskonto som er identifisert ved BBAN- eller IBAN-nummer,
- d) betalingstransaksjoner ved hjelp av en form for telekommunikasjon eller digitalt eller informasjonsteknologisk utstyr, dersom slike betalingstransaksjoner ikke fører til en kredittoverføring eller direkte debitering til og fra en betalingskonto som er identifisert ved et BBAN- eller IBAN-nummer,
- e) pengeoverføringstransaksjoner som definert i artikkel 4 nr. 13 i direktiv 2007/64/EF,
- f) betalingstransaksjoner der det overføres elektroniske penger som definert i artikkel 2 nr. 2) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/110/EF av 16. september 2009 om adgang å starte og utøve virksomhet som institusjon for elektroniske penger, og om tilsyn med slik virksomhet⁽¹⁾, med mindre slike transaksjoner fører til en kredittoverføring eller direkte debitering til og fra en betalingskonto som er identifisert ved BBAN- eller IBAN-nummer.

3. Dersom betalingsordninger bygger på betalingstransaksjoner ved hjelp av kredittoverføringer eller direkte debiteringer, men har ytterligere valgfrie egenskaper eller tjenester, får denne forordning bare anvendelse på de underliggende kredittoverføringene eller direkte debiteringene.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- 1) «kredittoverføring» en innenlandsk eller tverrnasjonal betalingstjeneste med sikte på å kreditere en betalingsmottakers betalingskonto med en betalingstransaksjon eller en rekke betalingstransaksjoner fra en betalers betalingskonto, foretatt av den

⁽¹⁾ EUT L 267 av 10.10.2009, s. 7.

betalingstjenesteyteren som forvalter betalerens betalingskonto, på grunnlag av instruks fra betaleren,

- 2) «direkte debitering» en innenlandsk eller tverrnasjonal betalingstjeneste med sikte på å debitere en betalers betalingskonto, der en betalingstransaksjon iverksettes av betalingsmottakeren på grunnlag av betalerens samtykke,
- 3) «betaler» en fysisk eller juridisk person som har en betalingskonto og tillater en betalingsordre fra denne betalingskontoen, eller, dersom det ikke foreligger noen betalingskonto, en fysisk eller juridisk person som gir en betalingsordre til en betalingsmottakers betalingskonto,
- 4) «betalingsmottaker» en fysisk eller juridisk person som er den som skal bli mottaker av midler som har vært gjenstand for en betalingstransaksjon,
- 5) «betalingskonto» en konto som innehas i navnet til én eller flere betalingstjenestebrukere og som benyttes for å kunne utføre betalingstransaksjoner,
- 6) «betalingssystem» et system for overføring av midler med formelle og standardiserte ordninger og felles regler for behandling, oppgjørssentralbehandling eller oppgjør av betalingstransaksjoner,
- 7) «betalingsordning» et felles sett av regler, praksiser, standarder og/eller gjennomføringsretningslinjer vedtatt av betalingstjenesteytere for gjennomføring av betalinger mellom ordningens deltakere i hele Unionen og innenfor medlemsstatene, som atskiller seg fra enhver infrastruktur eller ethvert betalingssystem som ligger til grunn for ordningens drift,
- 8) «betalingstjenesteyter» enhver av kategoriene av betalingstjenesteytere som er omhandlet i artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2007/64/EF, og fysiske eller juridiske personer omhandlet i artikkel 26 i samme direktiv, men ikke organer som er oppført i artikkel 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/48/EF av 14. juni 2006 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽¹⁾, og som omfattes av et unntak i henhold til artikkel 2 nr. 3 i direktiv 2007/64/EF,
- 9) «betalingstjenestebruker» en fysisk eller juridisk person som gjør bruk av en betalingstjeneste i egenskap av betaler eller betalingsmottaker,
- 10) «betalingstransaksjon» en handling, iverksatt av betaleren eller betalingsmottakeren, med sikte på å overføre midler mellom betalingskontoer i Unionen, uansett underliggende forpliktelser mellom betaleren og betalingsmottakeren,
- 11) «betalingsordre» en instruks fra en betaler eller betalingsmottaker til dennes betalingstjenesteyter om å utføre en betalingstransaksjon,
- 12) «formidlingsgebyr» et gebyr som betales mellom betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter for direkte debiteringstransaksjoner,
- 13) «multilateralt formidlingsgebyr» et formidlingsgebyr som er gjenstand for en ordning mellom flere enn to betalingstjenester,
- 14) «BBAN-nummer» et nummer til identifikasjon av en betalingskonto, som utvetydig identifiserer én enkelt betalingskonto hos en betalingstjenesteyter i en medlemsstat, og som bare kan brukes i forbindelse med innenlandske betalingstransaksjoner, mens den samme betalingskontoen identifiseres ved IBAN-nummer i forbindelse med betalingstransaksjoner over landegrensene,
- 15) «IBAN-nummer» et internasjonalt nummer til identifikasjon av en betalingskonto som utvetydig identifiserer én enkelt betalingskonto i en medlemsstat, og som har bestanddeler som er fastsatt av Den internasjonale standardiseringsorganisasjon (ISO),
- 16) «BIC-kode» en bankidentifikasjonskode som utvetydig identifiserer en betalingstjenesteyter, og som har bestanddeler som er fastsatt av ISO,
- 17) «ISO 20022 XML-standard» en standard for utvikling av elektroniske finansielle meldinger som definert av ISO, som omfatter den fysiske beskrivelsen med XML-syntaks av betalingstransaksjonene i samsvar med forretningsregler og gjennomføringsbestemmelser for unionsomfattende ordninger for betalingstransaksjoner som er omfattet av denne forordning,

⁽¹⁾ EUT L 177 av 30.6.2006, s. 1.

- 18) «system for betaling av større beløp» et betalingssystem som har som hovedformål å behandle, foreta oppgjør for eller avvikle enkeltstående betalingstransaksjoner som har høy prioritet og haster, og som vanligvis gjelder større beløp,
- 19) «avviklingsdato» den dato da forpliktelser i forbindelse med overføringen av midler innfris mellom betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter,
- 20) «innkreving» en del av en direkte debiteringstransaksjon som begynner med betalingsmottakerens iverksetting og slutter med vanlig debitering av betalerens betalingskonto,
- 21) «fullmakt» samtykke og godkjenning gitt av betaleren til betalingsmottakeren og (direkte eller indirekte gjennom betalingsmottakeren) betalerens betalingstjenesteyter, som gir betalingsmottakeren rett til å iverksette en innkreving med sikte på å debitere betalerens angitte betalingskonto og betalerens betalingstjenesteyter rett til å følge disse instruksene,
- 22) «system for massebetaling» et betalingssystem som har som hovedformål å behandle, foreta oppgjør for eller avvikle kredittoverføringer eller direkte debiteringer som vanligvis videresendes samlet, gjelder mindre beløp og har lav prioritet, og som ikke er et system for betaling av større beløp,
- 23) «svært lite foretak» et foretak som på tidspunktet for inngåelsen av betalingstjenestekontrakten er et foretak som definert i artikkel 1 og artikkel 2 nr. 1 og nr. 3 i vedlegget til rekommandasjon 2003/361/EF⁽¹⁾,
- 24) «forbruker» en fysisk person som opptrer utenfor sin nærings- eller yrkesvirksomhet i forbindelse med en betalingstjenestekontrakt,
- 25) «R-transaksjon» en betalingstransaksjon som en betalingstjenesteyter ikke kan gjennomføre på riktig måte eller som vil føre til unntaksbehandling, blant annet på grunn av manglende midler, tilbakekalling, feil beløp eller feil dato, manglende fullmakt eller feil eller lukket konto.
- 26) «betaling på tvers av landegrensene» en elektronisk behandlet betalingstransaksjon iverksatt av en betaler eller av en betalingsmottaker, der betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter befinner seg i forskjellige medlemsstater,
- 27) «innenlandsk betaling» en betalingstransaksjon iverksatt av en betaler eller av en betalingsmottaker, der betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter befinner seg i samme medlemsstat,
- 28) «referanse» en fysisk eller juridisk person for hvis regning betaleren foretar en betaling, eller betalingsmottakeren mottar en betaling.

Artikkel 3

Tilgjengelighet

1. En betalingsmottakers betalingstjenesteyter som er tilgjengelig for en innenlandsk kredittoverføring i henhold til en betalingsordning, skal, i samsvar med reglene for en unionsomfattende betalingsordning, være tilgjengelig for kredittoverføringer som iverksettes av en betaler gjennom en betalingstjenesteyter etablert i en medlemsstat.
2. En betalers betalingstjenesteyter som er tilgjengelig for en innenlandsk kredittoverføring i henhold til en betalingsordning, skal i samsvar med reglene for en unionsomfattende betalingsordning være tilgjengelig for direkte debiteringer som iverksettes av en betalingsmottaker gjennom en betalingstjenesteyter etablert i en medlemsstat.
3. Nr. 2 får anvendelse bare på direkte debiteringer som er tilgjengelige for forbrukerne innenfor rammen av betalingsordningen.

Artikkel 4

Samvirkingsevne

1. Betalingsordninger som skal anvendes av betalingstjenesteytere for gjennomføring av kredittoverføringer og direkte debiteringer, skal oppfylle følgende vilkår:

⁽¹⁾ EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36.

- a) de har de samme reglene for innenlandske og tverrnasjonale kredittoverføringstransaksjoner innenfor Unionen og tilsvarende for innenlandske og tverrnasjonale direkte debiteringstransaksjoner innenfor Unionen, og
- b) deltakerne i betalingsordningen representerer et flertall av betalingstjenesteyterne i et flertall av medlemsstatene og utgjør et flertall av betalingstjenesteyterne i Unionen, idet det tas hensyn bare til betalingstjenesteytere som tilbyr henholdsvis kredittoverføringer eller direkte debiteringer.

Dersom verken betaleren eller betalingsmottakeren er en forbruker, tas det med sikte på første ledd bokstav b) hensyn til bare de medlemsstater der slike tjenester tilbys av betalingstjenesteytere, og bare betalingstjenesteytere som tilbyr slike tjenester.

2. Den driftsansvarlige eller, i mangel av en formell driftsansvarlig, deltakerne i et system for massebetaling innenfor Unionen, skal sikre at deres betalingssystemer kan samvirke teknisk med andre systemer for massebetaling innenfor Unionen ved bruk av standarder utviklet av internasjonale eller europeiske standardiseringsorganer. Videre skal de ikke vedta forretningsregler som begrenser evnen til samvirking med andre systemer for massebetaling innenfor Unionen. Betalingssystemer i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 98/26/EF av 19. mai 1998 om endelig oppgjør i betalingssystem og i oppgjørssystem for verdipapir⁽¹⁾ skal bare være forpliktet til å sikre evnen til teknisk samvirking med andre betalingssystemer i henhold til samme direktiv.

3. Tekniske hindre skal ikke hindre behandling av kredittoverføringer og direkte debiteringer.

4. Eierne av betalingsordningen eller, i mangel av en formell eier av betalingsordningen, den ledende deltakeren i en ny massebetalingsordning som har deltakere fra minst åtte medlemsstater, kan anmode vedkommende myndigheter i den medlemsstaten der betalingsordningens eier eller ledende deltaker er etablert, om et midlertidig unntak fra vilkårene i nr. 1 første ledd bokstav b). Disse vedkommende myndighetene kan, etter samråd med vedkommende myndigheter i de andre medlemsstatene der den nye betalingsordningen har en deltaker, med Kommisjonen og med ESB, tillate et slikt unntak i høyst tre år. Disse vedkommende myndighetene skal bygge sin avgjørelse på den nye betalingsordningens potensial til å utvikle seg til en fullstendig, felleseuropeisk betalingsordning og dens bidrag til å forbedre konkurransen eller fremme nyskaping.

5. Denne artikkel får virkning fra 1. februar 2014, unntatt for betalingstjenester som er omfattet av et unntak i henhold til artikkel 16 nr. 4

Artikkel 5

Krav til kredittoverførings- og direkte debiteringstransaksjoner

- 1. Betalingstjenesteytere skal gjennomføre kredittoverførings- og direkte debiteringstransaksjoner i samsvar med følgende krav:
 - a) de skal anvende betalingskontonummeret som er fastsatt i nr. 1 bokstav a) i vedlegget, for å identifisere betalingskontoer, uansett hvor den berørte betalingstjenesteyteren er etablert,
 - b) de skal anvende meldingsformatene som er angitt i nr. 1 bokstav b) i vedlegget, for å oversende betalingstransaksjoner til en annen betalingstjenesteyter eller gjennom et system for massebetaling,
 - c) de skal sikre at betalingstjenestebrukere anvender betalingskontonummeret som er angitt i nr. 1 bokstav a) i vedlegget, for å identifisere betalingskontoer, uansett om betalerens og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter eller den eneste betalingstjenesteyteren som deltar i betalingstransaksjonen, er etablert i samme medlemsstat som betalingstjenestebrukeren eller i en annen medlemsstat,
 - d) de skal sikre at meldingsformatene som er fastsatt i nr. 1 bokstav b) i vedlegget, anvendes når en betalingstjenestebruker som ikke er en forbruker eller svært liten bedrift, iverksetter eller mottar enkeltstående kredittoverføringer eller enkeltstående direkte debiteringer som ikke overføres enkeltvis, men samlet.

Med forbehold for første ledd bokstav b) skal betalingstjenesteyteren etter særskilt anmodning fra en betalingstjenestebruker anvende

⁽¹⁾ EUT L 166 av 11.6.1998, s. 45.

meldingsformatene som er fastsatt i nr. 1 bokstav b) i vedlegget, i forbindelse med denne betalingstjenestebrukeren.

2. Betalingstjenesteyterne skal gjennomføre kredittoverføringer i samsvar med følgende krav, med forbehold for eventuelle forpliktelser fastsatt i nasjonal lovgivning som gjennomfører direktiv 95/46/EF:

- a) betalerens betalingstjenesteyter skal sikre at betaleren framlegger opplysningene som er fastsatt i nr. 2 bokstav a) i vedlegget,
- b) betalerens betalingstjenesteyter skal framlegge opplysningene som er fastsatt i nr. 2 bokstav b) i vedlegget, til betalingsmottakerens betalingstjenesteyter,
- c) betalerens betalingstjenesteyter skal sikre at betaleren framlegger opplysningene som er fastsatt i nr. 2 bokstav a) i vedlegget,

3. Betalingstjenesteytere skal gjennomføre direkte debiteringer i samsvar med følgende krav, med forbehold for eventuelle forpliktelser fastsatt i nasjonal lovgivning som gjennomfører direktiv 95/46/EF:

- a) betalingsmottakerens betalingstjenesteyter skal sikre at
 - i) betalingsmottakeren framlegger opplysningene som er angitt i nr. 3 bokstav a) i vedlegget, sammen med den første direkte debiteringstransaksjonen og en enkeltstående direkte debiteringstransaksjon og med hver etterfølgende betalingstransaksjon,
 - ii) betaleren gir sitt samtykke til både betalingsmottakeren og betalingstjenesteyteren (enten direkte eller indirekte gjennom betalingsmottakeren), fullmakten samt senere endringer eller annulleringer oppbevares av betalingsmottakeren eller en tredjemann på vegne av betalingsmottakeren, og betalingsmottakeren underrettes om denne forpliktelsen av betalingstjenesteyteren i samsvar med artikkel 41 og 42 i direktiv 2007/64/EF,
- b) betalingsmottakerens betalingstjenesteyter må framlegge opplysningene som er fastsatt i nr. 3 bokstav b) i vedlegget, for betalerens betalingstjenesteyter,
- c) betalerens betalingstjenesteyter må framlegge eller gjøre tilgjengelig for betaleren opplysningene som er fastsatt i nr. 3 bokstav c) i vedlegget,
- d) betaleren skal ha rett til å gi sin betalingstjenesteyter instruks om:
 - i) å begrense en innkreving av direkte debitering til et bestemt beløp, en bestemt periodisitet eller begge deler,
 - ii) dersom en fullmakt under en betalingsordning ikke gir rett til refusjon, å verifisere hver enkelt direkte debiteringstransaksjon og å kontrollere hvorvidt beløpet og periodisiteten for den inngitte direkte debiteringstransaksjonen svarer til beløpet og periodisiteten som er avtalt i fullmakten, før betalingskontoen debiteres på grunnlag av opplysningene i fullmakten,
 - iii) å blokkere alle direkte debiteringer av betalerens betalingskonto eller alle direkte debiteringer som er iverksatt av en eller flere nærmere angitte betalingsmottakere, eller bare å godkjenne direkte debiteringer som er iverksatt av en eller flere nærmere angitte betalingsmottakere.

I tilfeller der verken betaleren eller betalingsmottakeren er en forbruker, er betalingstjenesteytere ikke forpliktet til å oppfylle kravene i bokstav d) i)-iii).

Btalerens betalingstjenesteyter skal underrette betaleren om rettighetene nevnt i bokstav d) i samsvar med artikkel 41 og 42 i direktiv 2007/64/EF.

I forbindelse med den første direkte debiteringstransaksjonen eller en enkeltstående direkte debiteringstransaksjon samt ved alle etterfølgende direkte debiteringstransaksjoner skal betalingsmottakeren sende opplysninger om fullmakten til sin betalingstjenesteyter, som skal oversende disse opplysningene til betalerens betalingstjenesteyter i forbindelse med hver enkelt direkte debiteringstransaksjon.

4. I tillegg til kravene i nr. 1 skal den betalingsmottakeren som godkjenner kredittoverføringer, oversende sitt betalingskontonummer som angitt i nr. 1 bokstav a) i vedlegget, og, fram til 1. februar 2014 for innenlandske betalingstransaksjoner og fram til 1. februar 2016 for betalingstransaksjoner over landegrensene, men bare i nødvendig omfang, sin betalingstjenesteyters BIC-kode til sine betalere ved anmodning om en kredittoverføring.

5. En betaler skal før den første direkte debiteringstransaksjonen formidle sitt betalingskontonummer som angitt i nr. 1 bokstav a) i vedlegget. Betaleren skal formidle sin betalingstjenesteyters BIC-kode fram til 1. februar 2014 for innenlandske betalingstransaksjoner og fram til 1. februar 2016 for betalingstransaksjoner over landegrensene, men bare i nødvendig omfang.

6. Dersom rammeavtalen mellom betaleren og dennes betalingstjenesteyter ikke gir rett til refusjon, skal betalerens betalingstjenesteyter, med forbehold for nr. 3 bokstav a) ii), verifisere hver enkelt direkte debiteringstransaksjon med sikte på å kontrollere om beløpet for den inngitte direkte debiteringstransaksjonen svarer til det beløpet og den periodisiteten som er avtalt i fullmakten, før betalingskontoen debiteres på grunnlag av opplysningene i fullmakten.

7. Etter 1. februar 2014 for innenlandske betalingstransaksjoner, og etter 1. februar 2016 for betalingstransaksjoner over landegrensene, skal betalingstjenesteyterne ikke lenger kreve at betalingstjenestebrukere angir BIC-koden til en betalers betalingstjenesteyter eller en betalingsmottakers betalingstjenesteyter.

8. Betalerens betalingstjenesteyter og betalingsmottakerens betalingstjenesteyter skal ikke innkreve ytterligere gebyrer eller andre avgifter for den avlesningen som automatisk genererer en fullmakt for de betalingstransaksjonene som iverksettes gjennom eller ved hjelp av et betalingskort på salgsstedet, og som fører til en direkte debitering.

Artikkel 6

Sluttdatoer

1. Senest 1. februar 2014 skal kredittoverføringer gjennomføres i samsvar med de tekniske kravene som er fastsatt i artikkel 5 nr. 1, 2 og 4 og i nr. 1 og 2 i vedlegget.

2. Senest 1. februar 2014 skal direkte debiteringer gjennomføres i samsvar med artikkel 8 nr. 2 og 3 og med kravene fastsatt i artikkel 5 nr. 1, 3, 5, 6 og 8 og i nr. 1 og 3 i vedlegget.

3. Med forbehold for artikkel 3 skal direkte debiteringer gjennomføres i samsvar med kravene fastsatt i artikkel 8 nr. 1 senest 1. februar 2017 for innenlandske betalinger og senest 1. november 2012 for betalinger over landegrensene.

4. Når det gjelder innenlandske betalingstransaksjoner, kan en medlemsstat eller, med den berørte medlemsstatens tillatelse, betalingstjenesteyterne i en medlemsstat, etter å ha tatt hensyn til og vurdert i hvilken grad borgerne er forberedte og klare, fastsette tidligere datoer enn dem som er nevnt i nr. 1 og 2.

Artikkel 7

Fullmaktenes gyldighet og retten til refusjon

1. En gyldig godkjenning av at en betalingsmottaker kan innkreve tilbakevendende direkte debiteringer gjennom en tradisjonell ordning som er gitt før 1. februar 2014, skal fortsatt være gyldig etter denne dato og anses å utgjøre samtykket til betalerens betalingstjenesteyter til å gjennomføre de tilbakevendende direkte debiteringene som betalingsmottakeren innkrever i samsvar med denne forordning, i mangel av nasjonale lovbestemmelser eller av kundeavtaler om forlenget gyldighet av fullmakter til direkte debitering.

2. Fullmakter som nevnt i nr. 1 skal gi mulighet for ubetinget refusjon og for tilbakedatering av refusjonen til datoen for den tilbakebetalte betalingen, dersom en slik refusjonsmulighet er fastsatt innenfor rammen av den eksisterende fullmakten.

Artikkel 8

Formidlingsgebyrer for direkte debiteringstransaksjoner

1. Med forbehold for nr. 2 skal ingen multilaterale formidlingsgebyrer per direkte debiteringstransaksjon eller andre avtalte vederlag med samme formål eller virkning få anvendelse på direkte debiteringstransaksjoner.

2. Multilaterale formidlingsgebyrer kan få anvendelse på R-transaksjoner dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) ordningen skal bidra til en effektiv fordeling av kostnadene mellom de betalingstjenesteyterne eller deres betalingstjenestebrukerne, etter det som er relevant, som har iverksatt R-transaksjonen, idet det tas hensyn til transaksjonskostnader, og skal sikre at betaleren ikke automatisk pålegges kostnadene samt at det er forbudt for betalingstjenesteyteren å pålegge betalingstjenestebrukere kostnader som gjelder en bestemt type R-transaksjon, og som overstiger betalingstjenesteyterens kostnadene for slike transaksjoner,
- b) gebyrene er utelukkende kostnadsbaserte,
- c) gebyrene overstiger ikke de faktiske kostnadene som er knyttet til en R-transaksjon som behandles av den mest kostnadseffektive sammenlignbare betalingstjenesteyteren som er en representativ part i ordningen når det gjelder antall transaksjoner og tjenestenes art,
- d) anvendelsen av gebyrer i samsvar med bokstav a)-c) hindrer at betalingstjenesteyteren innkrever ytterligere gebyrer i forbindelse med de kostnadene som dekkes av formidlingsgebyrene, fra de respektive betalingstjenestebrukerne,
- e) det finnes ikke noe praktisk og økonomisk bærekraftig alternativ til ordningen, som ville føre til en tilsvarende eller mer effektiv håndtering av R-transaksjoner med tilsvarende eller lavere kostnader for forbrukerne.

Ved anvendelse av første ledd skal det ved beregning av gebyrer for R-transaksjoner bare tas hensyn til kostnadskategorier som er direkte og entydig relevante for håndteringen av R-transaksjonen. Disse kostnadene skal fastsettes nøyaktig. Oppdeling av kostnadsbeløpet, der de enkelte bestanddelene identifiseres hver for seg, skal inngå som ledd i ordningen for å lette verifisering og overvåking.

3. Nr. 1 og 2 får tilsvarende anvendelse på en betalingstjenesteyters ensidige ordninger og på bilaterale ordninger mellom betalingstjenesteytere, som har et mål eller en virkning som svarer til en multilateral ordning.

Artikkel 9

Tilgang til betalingskontoer

1. En betaler som foretar en kredittoverføring til en betalingsmottaker som har en betalingskonto i Unionen, skal ikke angi i hvilken medlemsstat denne betalingskontoen skal finnes, forutsatt at betalingskontoen er tilgjengelig i samsvar med artikkel 3.

2. En betalingsmottaker som godtar en kredittoverføring eller anvender en direkte debitering for å innkreve midler fra en betaler som har en betalingskonto i Unionen, skal ikke angi i hvilken medlemsstat denne betalingskontoen skal finnes, forutsatt at betalingskontoen er tilgjengelig i samsvar med artikkel 3.

Artikkel 10

Vedkommende myndigheter

1. Medlemsstatene skal som vedkommende myndigheter med ansvar for overholdelse av denne forordning utpeke offentlige myndigheter, organer som er anerkjent gjennom nasjonal lovgivning, eller offentlige myndigheter som gjennom nasjonal lovgivning uttrykkelig har fått myndighet til dette, herunder nasjonale sentralbanker. Medlemsstatene kan utpeke eksisterende organer til vedkommende myndigheter.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de vedkommende myndigheter som er utpekt i henhold til nr. 1, innen 1. februar 2013. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen og Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet) (EBA) om senere endringer med hensyn til disse myndighetene.

3. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter som er nevnt i nr. 1, har alle nødvendige fullmakter til å utføre sine oppgaver. I tilfeller der det på medlemsstatens territorium er flere enn én vedkommende myndighet for saker som omfattes av denne

forordning, skal medlemsstaten påse at disse myndighetene samarbeider tett slik at de kan utføre sine respektive oppgaver på en effektiv måte.

4. Vedkommende myndigheter skal på en effektiv måte overvåke at betalingstjenesteytere overholder denne forordning, og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at den overholdes. De skal samarbeide med hverandre i samsvar med artikkel 24 i direktiv 2007/64/EF og artikkel 31 i forordning (EU) nr. 1093/2010.

Artikkel 11

Sanksjoner

1. Medlemsstatene skal innen 1. februar 2013 fastsette regler for sanksjoner ved overtredelser av denne forordning og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de blir gjennomført. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende. Medlemsstatene skal innen 1. august 2013 underrette Kommisjonen om disse reglene og tiltakene og umiddelbart underrette den om eventuelle senere endringer av dem.

2. Sanksjonene nevnt i nr. 1 får ikke anvendelse for forbrukere.

Artikkel 12

Framgangsmåter for utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning

1. Medlemsstatene skal innføre egnede og effektive framgangsmåter for utenrettslig klagebehandling med sikte på å løse tvister om rettigheter og forpliktelser i henhold til denne forordning mellom betalingstjenestebrukere og betalingstjenesteytere. For dette formål skal medlemsstatene utpeke eksisterende organer eller, dersom det er relevant, opprette nye organer.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om organene nevnt i nr. 1 innen 1. februar 2013. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om eventuelle senere endringer med hensyn til disse organene.

3. Medlemsstatene kan beslutte at denne artikkel skal få anvendelse bare på betalingstjenestebrukere som er forbrukere, eller bare på de betalingstjenestebrukerne som er forbrukere og svært små bedrifter. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om en slik beslutning innen 1. august 2013.

Artikkel 13

Delegering av myndighet

Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 14 for å endre vedlegget, for å ta hensyn til tekniske fremskritt og markedsutviklingen.

Artikkel 14

Utøvelse av delegert myndighet

1. Kommisjonen er gitt myndighet til å vedta delegerte rettsakter på vilkårene fastsatt i denne artikkel.

2. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter som nevnt i artikkel 13 for en periode på fem år fra 31. mars 2012. Kommisjonen skal utarbeide en rapport med hensyn til den delegerte myndigheten senest ni måneder før utløpet av femårsperioden. Delegeringen av myndighet skal stilltiende forlenges for perioder av samme varighet, med mindre Europaparlamentet eller Rådet motsetter seg en slik forlengelse senest tre måneder før utløpet av hver periode.

3. Delegeringen av myndighet omhandlet i artikkel 13 kan til enhver tid tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. Beslutningen om tilbakekalling innebærer at delegeringen av myndighet angitt i beslutningen, opphører. Den får virkning dagen etter offentliggjøringen av beslutningen i *Den europeiske unions tidende* eller på en senere dato angitt i beslutningen. Tilbakekallingen berører ikke gyldigheten av de delegerte rettsaktene som allerede er i kraft.

4. Så snart Kommisjonen har vedtatt en delegert rettsakt, skal den samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet om dette.

5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 13 trer i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse innen en frist på tre måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom Europaparlamentet og Rådet innen utløpet av denne fristen begge har underrettet Kommisjonen om at de ikke kommer til å gjøre innsigelse. Fristen skal forlenges med tre måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

Artikkel 15

Vurdering

Innen 1. februar 2017 skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og ESB og EBA en rapport om anvendelsen av denne forordning, som eventuelt skal følges av et forslag.

Artikkel 16

Overgangsbestemmelser

1. Som unntak fra artikkel 6 nr. 1 og 2 kan medlemsstatene tillate at betalingstjenesteytere fram til 1. februar 2016 yter konverteringstjenester for betalingstjenestebrukere i forbindelse med nasjonale betalingstransaksjoner, og dermed gjøre det mulig for betalingstjenestebrukere som er forbrukere, fortsatt å bruke BBAN-nummer i stedet for betalingskontonummeret som er angitt i nr. 1 bokstav a) i vedlegget, forutsatt at samvirkningsevnen sikres ved at betalerens og betalingsmottakerens BBAN-nummer konverteres teknisk og sikkert til det betalingskontonummeret som er angitt i nr. 1 bokstav a) i vedlegget. Dette betalingskontonummeret skal formidles til den betalingstjenestebrukeren som har iverksatt transaksjonen, ved behov før betalingen foretas. I slike tilfeller skal betalingstjenesteytere ikke kreve at betalingstjenestebrukeren betaler avgifter eller andre gebyrer som direkte eller indirekte er knyttet til disse konverteringstjenestene.

2. Betalingstjenesteytere som tilbyr betalingstjenester i euro og som er etablert i en medlemsstat som ikke har euro som sin valuta, skal ved yting av betalingstjenester i euro oppfylle kravene i artikkel 3 innen 31. oktober 2016. Dersom euro imidlertid innføres som valuta for en slik medlemsstat før 31. oktober 2015, skal betalingstjenesteytere som er etablert i denne medlemsstaten, oppfylle kravene i artikkel 3 innen ett år fra den dag den berørte medlemsstaten sluttet seg til euro-området.

3. Medlemsstatene kan fram til 1. februar 2016 tillate sine vedkommende myndigheter å gjøre unntak fra alle eller noen av kravene i artikkel 6 nr. 1 og 2 for kredittoverførings- eller direkte debiteringstransaksjoner med en sammenlagt markedsandel på mindre enn 10 % av det samlede antallet kredittoverførings- eller direkte debiteringstransaksjoner i en bestemt medlemsstat, basert på den årlige offisielle betalingsstatistikken som offentliggjøres av ESB

4. Medlemsstatene kan fram til 1. februar 2016 tillate sine vedkommende myndigheter å gjøre unntak fra alle eller noen av kravene i artikkel 6 nr. 1 og 2 for betalingstransaksjoner som iverksettes ved bruk av et betalingskort på salgsstedet og som fører til en direkte debitering til og fra en betalingskonto som identifiseres med BBAN-nummer eller IBAN-nummer.

5. Som unntak fra artikkel 6 nr. 1 og 2 kan medlemsstatene tillate at deres vedkommende myndigheter fram til 1. februar 2016 gjør unntak fra det særskilte kravet om å anvende meldingsformatene angitt i nr. 1 bokstav b) i vedlegget fastsatt i artikkel 5 nr. 1 bokstav d) for betalingstjenestebrukere som iverksetter eller mottar enkeltstående kredittoverføringer eller direkte debiteringer som videresendes samlet. Selv om det gjøres et unntak, skal betalingstjenesteytere oppfylle kravene i artikkel 5 nr. 1 bokstav d) dersom en betalingstjenestebruker anmoder om en slik tjeneste.

6. Som unntak fra artikkel 6 nr. 1 og 2 kan medlemsstatene fram til 1. februar 2016 utsette anvendelsen av kravene i forbindelse med opplysning om BIC-kode for nasjonale betalingstransaksjoner i artikkel 5 nr. 4, 5 og 7.

7. Når en medlemsstat har til hensikt å benytte et unntak i henhold til nr. 1 eller nr. 3-6, skal medlemsstaten underrette Kommisjonen om dette innen 1. februar 2013, og skal deretter tillate sin vedkommende myndighet å gjøre unntak fra noen av eller alle kravene i artikkel 5, artikkel 6 nr. 1 eller 2 og vedlegget, for de relevante betalingstransaksjonene som nevnt i de respektive numre og bokstaver, og for et tidsrom som ikke er lengre enn unntaksperioden. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om betalingstransaksjoner som er gjenstand for unntaket, og om eventuelle senere endringer.

8. Betalingstjenesteytere som er etablert i, og betalingstjenestebrukere som anvender en betalingstjeneste i en medlemsstat som ikke har euro som sin valuta, skal innen 31. oktober 2016 oppfylle kravene i artikkel 4 og 5. Driftsansvarlige for systemer for massebetaling i en medlemsstat som ikke har euro som sin valuta, skal innen 31. oktober 2016 oppfylle kravene i artikkel 4 og 2.

Dersom euro imidlertid innføres som valuta i en slik medlemsstat før 31. oktober 2015, skal betalingstjenesteytere eller, dersom det er relevant, driftsansvarlige for systemer for massebetaling i denne medlemsstaten og betalingstjenesteytere som benytter en betalingstjeneste der, oppfylle de respektive kravene innen ett år fra den dag den berørte medlemsstaten sluttet seg til euro-området, men ikke før de respektive datoene som er fastsatt for de medlemsstatene som har euro som sin valuta 31. mars 2012.

Artikkel 17

Endring av forordning (EF) nr. 924/2009

I forordning (EF) nr. 924/2009 gjøres følgende endringer:

1) Artikkel 2 nr. 10 skal lyde:

«10. Med «midler» menes sedler og mynter, kontoinnskudd og elektroniske penger som definert i artikkel 2 nr. 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/110/EF av 16. september 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet som institusjon for elektroniske penger og om tilsyn med slik virksomhet⁽¹⁾.»

2) Artikkel 3 nr. 1 skal lyde:

«1. De avgiftene som en betalingstjenesteyter krever av en betalingstjenestebruker for betalinger over landegrensene, skal være de samme som de avgiftene denne betalingstjenesteyteren krever av betalingstjenestebrukere for tilsvarende nasjonale betalinger av samme verdi og i samme valuta.»

3) I artikkel 4 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 2 utgår.

b) Nr. 3 skal lyde:

«3. Betalingstjenesteyteren kan i tillegg til gebyrene som kreves i samsvar med artikkel 3 nr. 1, kreve gebyrer av betalingstjenestebrukeren dersom denne gir betalingstjenesteyteren instruks om å utføre en betaling over landegrensene uten å opplyse om IBAN-nummer og, dersom det er hensiktsmessig og i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 260/2012 av 14. mars 2012 om tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av forordning (EF) nr. 924/2009⁽²⁾, den tilhørende BIC-koden for betalingskontoen i den andre medlemsstaten. Disse gebyrene skal være hensiktsmessige og stå i forhold til kostnadene. De skal være avtalt mellom betalingstjenesteyteren og betalingstjenestebrukeren. Betalingstjenesteyteren skal underrette betalingstjenestebrukeren om tilleggsgebyrenes størrelse i god tid før betalingstjenestebrukeren bindes av en slik avtale.»

4) Artikkel 5 nr. 1 skal lyde:

«1. Med virkning fra 1. februar 2016 skal medlemsstatene oppheve betalingstjenesteyteres nasjonale forpliktelser til å utarbeide rapporter til bruk i oppgjørsbaserte betalingsbalansestatistikker for kundenes betalingstransaksjoner.»

5) I artikkel 7 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 erstattes datoen «1. november 2012» med «1. februar 2017»,

b) i nr. 2 erstattes datoen «1. november 2012» med «1. februar 2017»,

c) i nr. 3 erstattes datoen «1. november 2012» med «1. februar 2017»,

⁽¹⁾ EUT L 267 av 10.10.2009, s. 7.

⁽²⁾ EUT L 94 av 30.3.2012, s. 22.

6) Artikkel 8 utgår.

Artikkel 18

Ikraftttredelse

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 14. mars 2012.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

N. WAMMEN

Formann

VEDLEGG

TEKNISKE KRAV (ARTIKKEL 5)

- 1) I tillegg til de vesentlige kravene fastsatt i artikkel 5, får følgende tekniske krav anvendelse på kredittoverføringer og direkte debiteringstransaksjoner:
 - a) Betalingskontonummeret nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav a) og c) skal være IBAN-nummeret.
 - b) Standarden for meldingsformatet nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav b) og d) skal være ISO 20022 XML-standard.
 - c) Datafeltet for pengeoverføring skal ha plass til 140 tegn. Betalingsordninger kan tillate flere tegn, med mindre utstyret som brukes for å overføre opplysningene, har tekniske begrensninger med hensyn til antall tegn; i så fall får skal utstyrets tekniske grense anvendes.
 - d) Referanseopplysninger om pengeoverføringen og alle andre opplysninger som framlegges i samsvar med nr. 2 og 3 i dette vedlegg, skal overføres i sin helhet og uten endring mellom betalingstjenesteyterne i betalingskjeden.
 - e) Når de nødvendige opplysningene er tilgjengelige i elektronisk form, skal betalingstransaksjonene gi mulighet for en fullstendig automatisert og elektronisk behandling på alle trinn i prosessen i hele betalingskjeden (uavbrutt behandling), slik at hele betalingsprosessen kan foregå elektronisk uten behov for ny inntasting eller manuell inngripen. Dette skal også gjelde ved manuell håndtering av kredittoverføringer og direkte debiteringstransaksjoner, når dette er mulig.
 - f) Betalingsordninger skal ikke fastsette minste beløpsgrenser for betalingstransaksjoner knyttet til kredittoverføringer og direkte debiteringer, men de er ikke forpliktet til å behandle betalingstransaksjoner med nullbeløp.
 - g) Betalingsordninger er ikke forpliktet til å gjennomføre kredittoverføringer og direkte debiteringer som overstiger 999 999 999,99 euro.
- 2) I tillegg til kravene nevnt i nr. 1, får følgende krav anvendelse på kredittoverføringer:
 - a) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 2 bokstav a) skal være følgende:
 - i) betalerens navn og/eller IBAN-nummeret for betalerens betalingskonto,
 - ii) kredittoverføringsbeløpet,
 - iii) IBAN-nummeret for betalingsmottakerens betalingskonto,
 - iv) dersom det er tilgjengelig, betalingsmottakerens navn,
 - v) eventuelle opplysninger om overføringen.
 - b) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 2 bokstav b) skal være følgende:
 - i) betalerens navn,
 - ii) IBAN-nummeret for betalerens betalingskonto,
 - iii) kredittoverføringsbeløpet,
 - iv) IBAN-nummeret for betalingsmottakerens betalingskonto,
 - v) eventuelle opplysninger om overføringen,
 - vi) eventuell identifikasjonskode for betalingsmottakeren,
 - vii) navnet på betalingsmottakerens eventuelle referanse,
 - viii) kredittoverføringens eventuelle formål,
 - ix) kredittoverføringens eventuelle formålskategori.
 - c) Betalerens betalingstjenesteyter skal i tillegg gi følgende obligatoriske opplysninger til betalingsmottakerens betalingstjenesteyter:

- i) BIC-koden for betalerens betalingstjenesteyter (dersom ikke annet er avtalt mellom betalingstjenesteyterne som deltar i betalingstransaksjonen),
- ii) BIC-koden for betalingsmottakerens betalingstjenesteyter (dersom ikke annet er avtalt mellom betalingstjenesteyterne som deltar i betalingstransaksjonen),
- iii) betalingsordningens identifikasjonskode,
- iv) oppgjørsdato for kredittoverføringsbeløpet,
- v) referansenummeret for kredittoverføringsmeldingen fra betalerens betalingstjenesteyter.

d) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 2 bokstav c) skal være følgende:

- i) betalerens navn,
- ii) kredittoverføringsbeløpet,
- iii) eventuelle opplysninger om overføringen.

3) I tillegg til kravene nevnt i nr. 1, får følgende krav anvendelse på direkte debiteringstransaksjoner:

a) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 3 bokstav a) i) skal være følgende:

- i) type direkte debitering (tilbakevendende, enkeltstående, første, siste eller returnert),
- ii) betalingsmottakerens navn,
- iii) IBAN-nummeret for betalingsmottakerens betalingskonto som skal krediteres for det innkrevde beløpet,
- iv) dersom det er tilgjengelig, betalerens navn,
- v) IBAN-nummeret for betalerens betalingskonto som skal debiteres for det innkrevde beløpet,
- vi) entydig fullmaktsreferanse,
- vii) dersom betalerens fullmakt er gitt etter 31. mars 2012, datoen da den ble undertegnet,
- viii) det innkrevde beløpets størrelse,
- ix) dersom fullmakten har blitt overtatt av en annen betalingsmottaker enn den som utstedte fullmakten, entydig fullmaktsreferanse fra den opprinnelige betalingsmottakeren som utstedte fullmakten,
- x) betalingsmottakerens identifikasjonskode,
- xi) dersom fullmakten har blitt overtatt av en annen betalingsmottaker enn den som utstedte fullmakten, identifikasjonskode for den opprinnelige betalingsmottakeren som utstedte fullmakten,
- xii) eventuelle opplysninger om overføringen fra betalingsmottakeren til betaleren,
- xiii) innkrevdagens eventuelle formål,
- xiv) innkrevdagens eventuelle formålskategori.

b) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 3 bokstav b) skal være følgende:

- i) BIC-koden for betalingsmottakerens betalingstjenesteyter (dersom ikke annet er avtalt mellom betalingstjenesteyterne som deltar i betalingstransaksjonen),
- ii) BIC-koden for betalerens betalingstjenesteyter (dersom ikke annet er avtalt mellom betalingstjenesteyterne som deltar i betalingstransaksjonen),
- iii) navn på betalerens referanse (dersom det angis i den dematerialiserte fullmakten),
- iv) identifikasjonskode for betalerens referanse (dersom den angis i den dematerialiserte fullmakten),

- v) navn på betalingsmottakerens referanse (dersom det angis i den dematerialiserte fullmakten),
 - vi) identifikasjonskode for betalingsmottakerens referanse (dersom den angis i den dematerialiserte fullmakten),
 - vii) betalingsordningens identifikasjonskode,
 - viii) oppgjørsdato for det innkrevde beløpet,
 - ix) innkrevingsreferansen for betalingsmottakerens betalingstjenesteyter,
 - x) type fullmakt,
 - xi) type direkte debitering (tilbakevendende, enkeltstående, første, siste eller returnert),
 - xii) betalingsmottakerens navn,
 - xiii) IBAN-nummeret for betalingsmottakerens betalingskonto som skal krediteres for det innkrevde beløpet,
 - xiv) dersom det er tilgjengelig, betalerens navn,
 - xv) IBAN-nummeret for betalerens betalingskonto som skal debiteres for det innkrevde beløpet,
 - xvi) entydig fullmaktsreferanse,
 - xvii) dato for undertegning av fullmakten, dersom fullmakten er gitt av betaleren etter 31. mars 2012,
 - xviii) det innkrevde beløpets størrelse,
 - xix) den entydige fullmaktsreferansen som ble gitt av den opprinnelige betalingsmottakeren som utstedte fullmakten (dersom fullmakten er overtatt av en annen betalingsmottaker),
 - xx) betalingsmottakerens identifikasjonskode,
 - xxi) identifikasjonen for den opprinnelige betalingsmottakeren som utstedte fullmakten (dersom fullmakten er overtatt av en annen betalingsmottaker),
 - xxii) eventuelle opplysninger om overføringen fra betalingsmottakeren til betaleren.
- c) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 3 bokstav c) skal være følgende:
- i) entydig fullmaktsreferanse,
 - ii) betalingsmottakerens identifikasjonskode,
 - iii) betalingsmottakerens navn,
 - iv) det innkrevde beløpets størrelse,
 - v) eventuelle opplysninger om overføringen,
 - vi) betalingsordningens identifikasjonskode.
-